

Házi vita a Ruhr-kérdésben

A Ruhr-vidék kérdésében a Marshall-terv fókuszpontjai között keletkezett házi vita részletei megismerendők és nem lehet előre megjósolni, elkerülni fog-e Amerikának másik két nyugati társával, Angliával és Franciaországgal megegyeznie. Az USA külügyminisztere „megsegítési javaslatnak” párisi tárgyalásakor még egy követ fűjtök a nyugati államok és egyformán csodálkoztak rajta, hogy a Szovjetszövetség és a keleti demokráta országok a kilátásba helyezett dollárok cseréjének hallatára sem voltak hajlandók áruba bocsátani politikai és gazdasági függetlenségüket, rengeteg vérrel és szenvedéssel megszerzett szabadságukat. Arra ugyanis nem gondoltak nyugaton, hogy a kelet-európai országok állítanak a szítán és rájönnek arra, hogy a Marshall-terv mögött mi rejtezik: jó oleón myersanyagokat szállítani a nyugati ipari országoknak és jó drágán kész ipari gyártmányokat vásárolni onnan. Később laztán kiderült, az egyik ószinten megszólaló amerikai lap szavait idézve, hogy az egész ügy csak blöff, Marshall-terv tulajdonképpen nem is létezik és ha volna is llyesmi, annak Amerika részéről történő lebonyolítására csak legfeljebb egy év múlva kerülhetne sor.

A Ruhr-kérdés napirendre tűzésekor derült azán ki, hogy a három nyugati nagyhatalom Európára vonatkozó ipari érdekei merőben ellentétesek. Tulajdonképpen Franciaországnak van a legnagyobb szüksége a Ruhr-vidék szénére, amelyet azonban nagyon fukar kezdekkel juttatnak számára. A francia dolgozók csodálatra méltó eredményeket értek ugyan el az újlépítés terén, erőfeszítéseiket a fel-felálló szénhiány akadályozza és gyakran várják kihált kohók mellett, hogy újabb szénzállítvány érkezzen. A francia ipar természeténél fogva sürgetően emeli ki, ha Franciaország fel akarja venni a versenyt az egyre nyomozsúlyozó amerikai kivittel és ha nem akar lemaradni a várható német ipari termeléssel szemben, amit Amerika és Anglia oly kitarlóan szorgalmaznak, Franciaország minden tiltakozása ellenére.

Anglia ezzel szemben a francia ipar és biztonság kárára is, a ruhrvidéki acéltérmeles fokozását erősökölja. Ezt ugyanis össze szeretné kapcsolni az észak-amerikai acéltérmelessel és így akarna klépteni egy olyan saját nehézipari bázist, amely által — reményei szerint — megszabadulhatna Amerikával szemben a kiszolgáltatottságtól. Anglia ugyanis ettől éppennygy rettes, mint attól, hogy össze az első amerikai kölcsön kimerülésekor kénytelen lesz újra az „amerikai nagybácsihoz” fordulni egy második kölcsönért is. Az Amerikától kapott három és háromnegyed milliárd dollár is nehezen szűlelt meg és Angliának cserében további világiapi és hadászati előnyöket kellett ezért feláldoznia. Ez az összege egyre fogy és Angliának rövidesen ismét döntenie kell, hogyan találja meg a nehéz helyzetéből a további kivetető utat. Az angol közvélemény viszont hallani sem akar újabb amerikai kölcsönről, mert Angliában már sokan látják, hogy ezáltal az ország végképpen függő viszonyba kerül az Amerikai Egyesült Államokkal. A napokban mondta Betvin külügyminiszter az angol bányászoknak, hogy ha csak lehet, a legkisebb összeget fogja igénybe venni az amerikaiktól, mert „nagyon nehéz azal tárgyalni, akinck tartozik az ember.”

Dehát Anglia tervet és Amerika végzet. Az utóbbi időben az USA kormány nem hagyott kétséget aziránt, hogy saját ellenérzése alá akarja vonni a Ruhr-vidék acéltérmelesét, bár ez a terület angol megszállás alatt áll. Vagyis a Ruhr-vidék acéltérmelesének elsősorban az amerikai nehézipar érdekében kell igazodnia. Ezért párolgott el Londonban a lelkesedés a Marshall-javaslat iránt és ezért sürgetik a francia, de-

NÉPI EGYSEG

A Magyar Népi Szövetség és a Kommunista Párt közbenjárására

Megkezdődött a focsáni és szigeti táborban tartózkodó hadifoglyok hazaszállítása

Mint ismeretes, a Magyarországnak átadott hadifogoly szállítványok elosztásával kapcsolatban magától felvetődött a probléma, hogy a romániai származású hadifoglyok is hazajöhessenek. A nagyfotosságu kérdés, mint ismeretes, elsősorban a Román Kommunista Párt erőteljes támogatása mellett, a Magyar Népi Szövetség s mellette a demokráta szervezetek, a Népvédelem, valamint a Demokráta Nők vették kezükbe. A román kormány kérésével fordult az ügyben a Szovjetszövetséghez, ahonnan természetesen azonnal a várt kedvező válasz érkezett. Az erdélyi származású magyar hadifoglyokat a Szovjetszövetség hazabocsátja s a focsáni táborból körülbelül öt nap múlva megindulnak a hadifoglyok hazafelé. A foglyok hazatéréséről tárgyaló bizottságban a Román Kommunista Pártot Muzsik Mihály központi bizottsági tag, a Magyar Népi Szövetséget Szűcs Margit és Imets János, a Népvédelmet Porumb Contantin és Grün Dezső képviselték. Ezek a demokráta szervezetek végezték el a bizottsági tárgyalás felelősségteljes feladatát s ezeknek vidéki szervezetei mindenütt gondoskodnak arról, hogy a hazatéréssel kapcsolatban felmerülő kérdések megoldódjanak. A szigeti táborból a hazabocsátás már megkezdődött.

Ki pályázik a hadifogoly-hozzátartozók pénzére?

A hadifoglyok hazatérésével kapcsolatban egyes reakciók és ezek üres fecsegésének felülő emberek azt a hírt terjesztették, hogy a hadifoglyok hazatéréséhez pénzre van szükség. A lelkiismeretlen és gonosz hírterjesztők hatása alatt, a kérdésben árádózó szervezetek megható jeleketnek voltak tanúi. Az aggódó hozzátartozók egymásután keresték fel ezeket a szervezeteket azzal a kérdéssel, hogy mennyit kell adniok, hogy hozzátartozóikat viszontlássák. Nyilvánvaló, hogy azok, akik ilyen hírt terjesztnek, nem barátai a szegény hadifoglyok hozzátartozóinak s

irigykedve nézik, hogy a Szovjetszövetség nagylelkű gesztussal hazabocsátja a hadifoglyokat. Illetékes helyeken, érve ezen mind a Magyar Népi Szövetséget, mind pedig a hadifoglyok ügyekkel eddig is foglalkozó többi szervezeteket, felháborodva utasították vissza az ostoba rémhírt.

A Román Kommunista Párt minden támogatási megadott a kérdés legkedvezőbb megoldása érdekében.

A hadifoglyok hazatérése előtt elhá-

rultak az akadályok, körülbelül öt nap múlva megindult a hazatérés s szó sincsen arról, hogy a hozzátartozóknak pénzt kell adniok övéik viszontlításához. Lelkiismeretlen és rosszindékú minden hasonló híresztelés.

A kolozsvári Igazság című lap értekezése szerint eddig mintegy 3200 volt hadifogoly ügyét vizsgálták ki és megmették az intézkedéseket hazaindításukra. Ezen az alapon temélhető, hogy néhány hét leforgása alatt valamennyi Poksánba és Máramaroszigetre érkezett romániai hadifogoly hazatér.

Megkezdődtek a lej rögzítésének műveletei

Az üzéreket kényszermunkára küldik —
Gépekkel látják el az ország mezőgazdaságát

(BUKAREST.) — A „Semnalul” című lap értekezése szerint beavatott körök egy tudják, hogy megkezdődtek a lej megszilárdításának műveletei. A stabilizáció időpontját még nem lehet pontosan tudni, de ugyanezek a kormányhoz közel álló körök egy tudják, hogy ez a termés betakarítását követő közelven időszakban következik be.

A stabilizációt igen előnyös pénzbeváltás fogja követni. Ugyanakkor a kormány hathatós rendszabályokkal gondoskodik a stabilizációs műveletek sikeréről. Ezek közül az intézkedések közül kiemelik az arany és idegen valuták birtokosaira rőgt igen súlyos büntetéseket az ezekkel tüzetesen foglalkozó egyének súlyos megbüntetését, valamint túllőleges ellenőrzés bevezetését annak elkerülésére, hogy az ország területéről aranyat, vagy idegen valutát jöhessen külföldre csempézni.

LUCA LÁSZLÓ VÉLEMÉNYE A PÉNZRÖGZÍTÉS RÖL

(Ploiesti.) — A ploiesti sporttelepen egybegyűlt mintegy hatvanezer prahovavölgyi munkás előtt Luca László, a kommunista párt titkára hatalmas beszédet mondott az ország időszerű kérdéseiről. A pénzrögzítésről szólva kijelentette, hogy annak valóban demokratikusnak kell lennie és nem szabad a nagytőkések hasznát szolgálnia.

Akik megérték már egy stabilizációt, látták, hogy az az országot a nemzetközi imperializmusnak szolgáltatta ki — mondotta Luca — és ennek ellenére még ma is vannak, akik ehhez hasonló pénzrögzítést óhajtanak. Ez azonban azt jelentené, hogy megismétlődne 1929 esztendeje, amikor a pénzszilárdítás ürügyével a külföldi bankárok közvetlen beavat-

kozási jogot kaptak az ország belügyeibe.

Románia szívesen fogadja a külföldi tőke segítségét, de bilincsek nélkül.

A továbbiak során hangzottatta, hogy az üzérkedésnek és feketézésnek meg kell szűnnie. „Akik a tisztességes haszonnal nem hajlandók megelégedni, azokat kényszermunkára kell küldeni, vállalatokat pedig az állam tulajdonába adni.” A szakszervezeti választásokról szólva hangzottatta a szónok, hogy

a szakszervezetek élére a legbecsületesebb munkásoknak kell kerülőniük.

Végül megemlékezett Luca László a feloszlott Maniu-párttól is és kijelentette, hogy a munkásság ellen rendezett különböző vérengzések gonoszterveit a bíróság előtt kell felelősségre vonni.

NEGY ÉVES FÖLDMŰVELÉSI TERV KÉSZÜL

(Bukarest.) — Agrárprezident: A földművelésügyi minisztérium folytatja egy négyéves földművelési terv munkálatait, amely 1948-tól kezdődik. A terv célja a teljes gazdasági színvonalának, valamint a termelések emelése. Ebből a célból a mezőgazdaságot gépekkel és szerszámokkal látják el. Az elővetkező négy évben a romániai mezőgazdaságot 5000 traktorral, 5000 vegzéppel, 150 ezer lézikevel és 6000 gépi vontatási egységgel szerelik fel. Mindent Romániában gyártják.

Elitelték a 73 aradi igazgatót

(Temesvár.) — A temesvári hadbíró-ság is ítéletet hirdetett az aradi ITA textilgyárban áprilisban történt véres fascista igazgatás ügyében, amikor, mint ismeretes Nedici Josif és Szántó Sándor munkásokat agyonverte az uszító fel-

mozáratikus erők még nyomozatosabban az öngyilkos Bidault-féle külpolitika sürgős felzárkózását.

Ilyen előzmények után nem látszik valószínűnek a Ruhr-kérdésben keletkezett házi-vita kedvező megoldása, mert Anglia is, Franciaország is kezd

rőjárási Amerika igazi céljaira: piacot keresni Európában a megduzzadt ipari termelés számára, és ha ez nem sikerül, a Marshall-bíffal előállt Egyesült Államok katasztrófális ipari és gazdasági válságba jut — belefullad saját zsirjába.

Az ENSZ az indonéziai háború beszüntetésére utasította a szembenálló feleket

(New York) — Az Egyesült Nemzetek Szervezetének Biztonsági Tanácsa felszólította a holland és az indonéz kormányokat, hagyják abba a háborút és a vitás kérdéseket utalják döntőbíróra, a Sziam képviseletére, hogy országuk nem engedi meg a hollandoknak a Sziam területén lévő repülőterek használatát.

Egy holland lap szerint a holland kormány a harcok közben birtokba került indonéziai javakat nyomban Amerikába továbbítja. Legutóbb 300 ezer tonna kaucsukot raktak hajóra, hogy az USA-ba szállítsák.

Indonéz hírforrás szerint a hollandok eddig 9000 embert vesztek. Teljességgel arra, hogy még nem érkezett jelentés arról, hogy az indonéziai háború befejeződött volna, hogy a szemben álló felek az ENSZ utasítására lettek volna a fegyvert, érdemes megtudnunk, hol és milyen okokból robbant ki a holland-indo-

néz háború. A keletindiai szigetcsoporthoz tartozó legnevezetesebbjei: Jáva, Szumátra, Celebes és Borneo. A szigetek legnagyobb része szinte kiemelkedően természeti kincsével a holland gyarmatbirodalom legfontosabb alappillére. Akkorra területén, mint Románia tiszterese, 50 millió ember termelte a gumit, őnt, palmaolajat, rizst, kávét és teát, hogy a kis Hollandia néhány nagytőkésének évi 160 millió dollár hasznát biztosítsa. Az Európában oly embereségnek ismert hollandok a gyarmaton gyűlt elnyomókká változtak. Az indonézok már a század eleje óta követelték függetlenségüket. 1926-ban és 1927-ben kitört szabadságharcukat a hollandok vérbefojtották, vezetőik ezreit gyilkolták meg és küldték gyűjtőtáborokba. A második világháború alatt a japánok szállták meg ezeket a szigeteket. Vereségük után Indonézia népe nem volt hajlandó ismét a holland járomba hajtani a fejét és kikiáltotta az Indonéz köztársasá-

got. A hollandokkal együtt bevonuló brit csapatok azonban nem a megígért szabadságot hozták, hanem éppúgy, mint Görögországban, a Távolkeleten is a régi elnyomó osztály uralmát akarták helyreállítani. A nép fokozódó ellenállása miatt a holland gyarmatosítók nemcsak az angolok, hanem fegyveres japán katonaság segítségét is igénybe vették. A függetlenségüket védő szabadságharcosokat azonban így sem tudták legyőzni. 1946 novemberében holland és egyezményt kötöttek, megegyeztek az Indonéziai Szabad Köztársaság felállításában, amelynek a holland korona fennhatósága alatt teljes szabadságot, állami önállóságot és egyenjogúságot ígérték. A hollandok megszegték a fegyverszüneti egyezményt, újabb és újabb katonaságot szállítottak a szigetekre és kihozták a háborút, amelyet most az ENSZ szeretne megfékezni. A fegyverek azonban még nem hallgattak el...

A sepsiszentgyörgyi állami kórház új vezetője együttműködésre hívta fel a megye orvosait

(Sepsiszentgyörgy) — Emlékeztet az a harc, amelyet a megye demokratikus társadalma az állami kórház érdekében vívott. A kormány magáévá tette a megye társadalmának kérését, amikor Bidu dr. főorvost a kórház éléről eltávolította.

Most a kórház vezetésével az egészségügyi miniszter Fogolyán Miklós bízta meg, aki megbízatásával kapcsolatban a következőket mondta:

— Célom az, hogy a megye lakossága részére egy olyan egészségügyi intézményt létesítsünk, ahol mindenki társadalmi és anyagi különbség nélkül klinikai színvonalú ápolásban részesüljön. Ehhez a munkához természetesen nem elegendő egy-két orvos. Szükség van a munkához a megye, de elsősorban a város orvosainak támogatására. Hiszen közismert, hogy orvosaink nagyrésze eddig a háború okozta hiányok, nehézségek miatt, képességeiknek csak egy kis töredékét tudta nyújtani.

Hátuk mögött nem állott egy korszerűen felszerelt intézet, amely számukra lehetőséget teremt egészségügyi tevékenységük fejlesztésére. Ezt akarja most ifj. Fogolyán dr. pótolni, amikor a megye orvosait együttműködésre hívja fel.

Kitértünk a beszélgetés során az új kórházra, amelynek terve mintegy harminc éve fogamzott meg a megye lakosságában. Az új kórház nagyrészt készen áll, sajnos, nem működik. A megye társadalmára van szükség, hogy ez a kórház mielőbb megkezdhesse munkáját a lehető legjobb feltételek mellett. A legapróbb szakszaktályok felállításával a megye egészségügyi helyzetét az ediginél is jobban megjavítsa.

Az új főorvos, terveit egyébként százszázalékosan támogatja a Bolyai tudományegyetem is. Lehetővé fog válni így, hogy az egyetemről kiküldött új orvosnemdoktorok megfelelő gyakorlati lehetőségeket szerezzen.

Magas jugoszláv kitüntetést kaptak Dimitroff és a bolgár kormányküldöttek

(Belgrád) — Tito marsali fogadást adott Dimitroff bolgár miniszterelnök és a bolgár kormányküldöttség tiszteletére. Mint a belgrádi rádió jelenti, a jugoszláv nemzetgyűlés kitüntetések adományozott a bolgár vendégeknek. Dimitroffot a „Népi felszabadítás” és a „Testvériség és Egység” érdemrendjével tüntették ki.

Dimitroff ez alkalommal mondott beszédében hangsúlyozta, hogy büszkén viseli a kitüntetéseket. Jugoszlávia és Bulgária barátságát — mondotta — a két nép vére pecsételte meg, a fasizmus elleni harcban. A fasizmust leverjük ugyan, de még nincs teljesen megsemmisítve. Ezért szükséges, hogy a Szovjetunió és Tito Jugoszláviájával, Bulgáriával népe minden erejét felhasználja a fasizmus teljes megsemmisítésére.

Igy változnak az idők

Érdekes, a mai helyzetre jellemző eset játszódott le tegnap a brassói állomáson. A háború alatt rombaesett pályaudvarnak nincsen rendes vörösterme. Az utasok a közeli deszkaharokhoz eresze alatt vannak csatlakozásra. Egy rakórépület rakodóján szorongott már reggel óta 40 alsócsernátoni gyermek, akiket feltevések után most hoztak haza valószínűleg Biharból. Itt várják a délután induló háromszéki vonatot, amely hazahozza őket szüleikhez, amikor beszalad a háromszéki vonat és vele Tóth Géza képviselő. Az országgyűlési képviselő, amikor meg látta a gyermekcsoporthat, azonnal odasietett és megkérdezte, mit keresnek a rakór épület előtt? Megtudta, hogy a gyermekeket Brassóban kiszállították az őket hozó különkocsiból és most nem tudják, hogyan férnek fel a délutáni rendszertől szű-

fortan induló háromszéki vonatra. A jelenetre figyelmes lett az éppén a brassói állomáson tartózkodó sepsiszentgyörgyi állomásfőnök, aki mikor megtudta miről van szó, azonnal intézkedett. Öt perc múlva a pályaudvaron szolgálatot teljesítő takarítószerzők már munkában voltak. Tisztára várdszoltak egy különkocsit és a negyven alsócsernátoni apróságot egyenleged óra múlva tiszta, kényelmes különkocsiban várta, hogy a háromszéki vonatához kapcsolják kocsijukat.

Az elmúlt rendszerek alatt vajjon melyik országgyűlési képviselő törődött volna ilyen „apró” ügygel és vajjon melyik állomásfőnök sietett volna — jele nélkül — hogy a gyermekekről így gondoskodjon, amint azt a sepsiszentgyörgyi főnök tette?

Igy változnak az idők.

Késedelmesen vetik ki az adókat Brassóban

(Brassó) — Az állam érdekli, hogy mind a kivetett adók behajtása, mind az adókövetések munkálata késedelmes nélkül jusson befejezéshez. Az államháztartás egyensúlya és ami ennek alapfeltétele, a pénzügyi átlátszóság nagy érdeke egyaránt megkívánja ezt. A brassói pénzügyigazgatóság folyó munkáját beszámoló közlő a „Drum Nou” brassói lapjának és megállapítja, milyen késedelmesen mennek végbe, vagy

éppen pangnak a munkálatok. A pénzügyigazgatóság alkalmanként 150 tisztviselő közül 60 adóellenőr van. Az egyes adókat behajtásánál mégis megelégednek tulajdonképpen azzal, ami a fizetés utáni adóellenőrnél önműködően befolyik. A mezőgazdasági adók ügyében a munka pangása fokozottan észlelhető. Pedig ezek befizetése természetesen történik, vagyis terményekben, ami ma különleges érdeklődés, hogy mielőbb befolyjon. Huzavona tapasztalható az

épületadó, ipari, kereskedelmi és a szabadfoglalkozásúak jövedelmi adójának kivetése körül is.

A tisztviselők számának korlátozásával kapcsolatban a pénzügyminisztérium táblázatán szerepeltek Drosu pénzügyigazgató, Stancu Ion, Hondros és Chirila Tanase adóellenőrök, hogy helyükbe más elemeket nevezzenek ki. Azonban ez az ügy is elaludt, mint látszik. Minden marad tehát a régi ben?

Szemét szemért

A három zsidó kivégzésére két angol katonát felakasztásával válaszolt az Irgum

(Jeruzsálem) — Az Irgun Zva Leumi zsidó titkos szervezet, mint ismeretes, közölte a palesztinai angol hatóságokkal, hogy amennyiben az akkori börtönben szülyödött zsidók kiszabadításáért halálra ítélt három zsidót kivégzik, felakasztják azt a két angol őrmestert, akiket foglyul ejtettek. Az ígéretet az Irgun

valóra váltotta és a két angolt felakasztották.

Az Agrepress újabb jeruzsálemi jelentése szerint a haderai vasútvonal mentén robbanás történt, amely két angol katonát életét kódtotta, három másik angolt pedig súlyosan megsebesített.

Palesztina angol hatóságai közölték, hogy a gyakori merényletekre

való tekintettel az ország egész területén bevezetik az ostromállapotot és a kezükre kerülő zsidó szabadságharcosokat rögtönzött bíróság elé állítják.

Az Exodus elnevezésű hajó, amely mint ismeretes 4500 zsidó törvénytelen bevándorlót szállított Franciaországból Palesztinába, de utközben az angolok elfogták a gőzöt és visszavitték Port de Bouc francia kikötőbe, már napok óta horgonyoz a kikötőben, de egyetlen utasa sem szállt partra. Tegnap elhagyta a hajót az első utas, aki súlyos műtetre szorult és ezért kellett partra lépnie. Az utasok kijelentették, hogy máshol, mint Palesztinában, nem hajlandók partraszállni. Az angol külügyminiszter szövegírója az újságíróknak arra a kérdésre, hogy Anglia mit szándékszik cselekedni az Exodus

utasaival, akik nem akarnak partifaszállni Franciaországban, nem válaszolt semmit.

A legújabb hírek szerint az angol hatóságok megtalálták a két felakasztott angol őrmestert holttétet. Londonból érkező hírek szerint Palesztinában számos helyen véres összecsúszásra került sor. Tel Avivban három angol katonát befört egy zsidó üzletbe és azt kifosztotta, egy másik angol katonát csoport pedig más üzletből vitte el az árut. Az angol lapok részletesen foglalkoznak a palesztinai helyzettel. A Manchester Guardian szerint az angoloknak nem szabad megtorlásra gondolniuk, hanem ki kell tenniük Palesztinát és a kérdés tisztázását az ENSZ-re kell bízniuk. Hasonló véleményen van a konzervatív Daily Express is.

KISHIREK — A NAGYVILÁGBÓL

● A GÖRÖG szabadságharcok parancsnoka, Markosz tábornok rádióbeszédet mondott és kijelentette, hogy a görög demokratikus hadsereg kénytelen lesz megtorlásokhoz folyamodni, amennyiben a kormányhatóságok nem vetnek véget a letartóztatások és számtalan tettek rendszerének.

● AZ USA részéről nyújtandó kölcsönök törvényét aláírta Truman elnök. A kongresszus elfogadta törvény olyan országokra vonatkozik, mint Olaszország, Németország, Törökország, Dél-korea stb. Az eredetileg tervbe vett Magyarország és Lengyelország kimaradt az „érdemesek” közül.

● AZ OLASZ kommunista párt vezetőjére, Togliattira a nemzetgyűlésben kijelentette, hibázott az olasz külpolitikában, amikor nem fordult több figyelemmel a szláv népek felé. Az olaszoknak olyan külpolitikát kell folytatniuk, amely szemben áll a Szovjetunióval és elszigetelésre irányuló mesterkedésekkel.

● NEMETORSZÁGBA érkezett az USA utjonnan kinevezett külügyminisztere, hogy az amerikai megszállási övezet közigazgatását az amerikai hadügyminisztérium hatásköréből a külügyminisztérium hatáskörébe tegye át.

● AZ AUSZTRIAI kommunista párt kérelmét fordult Sztálin vezértábornagyhoz, hogy engedje haza az osztrák hadifoglyokat is. Most hivatalosan közölték, hogy megkezdődik a hadifoglyok hazaengedése és az év végéig teljesen le is zajlik.

● CSEHOSZLOVÁKIÁBAN törvénytervezet készül, amelynek értelmében átcsoportosítják a munkaadókat és leépítik a köztisztviselőket. Az utóbbiak ipari pályákra nyerne elhelyezést a jelenlegi egyenlő fizetéssel és nyugdíjgaranciával.

Hol varratnak a moszkvai nők

Moszkva központjában, a Gorkij-utca egyik házának nagy, női ruhákkal, mintababákkal teli kirakatai fölött a következő felírás olvasható: „35. számú DIVATSZALON”. Ez egyike annak az állami könnyűipari üzletnek, amelyek az állami könnyűipar Moszkva városi igazgatóságához tartoznak. Moszkvában ezenkívül más állami és szövetkezeti szervezetek még sok száz divatszalonja van. Ezekben a divatszalonokban rendelkeznek a moszkvaiak egyéni ízlésük szerinti ruhákat és fehérneműket.

Egy tágas, nagy szalónba léptem. Az új ruhamodellek körül csoportosultak és tanácskoztak a rendelők.

A szalón vezetője Vera Reseckaja, aki már 20 éve készíti női modellek szatmárjait. Mutogatta a rendelőknek az évad újdonságait, megkezdte nekik a fazon kiválasztását. A divatszalonnak saját varróműhelye van 120 munkással, szabóssal, varróval stb. A divatszalonok megvannak a saját divatkedvelői modellistái, akiknek feladata a kényesebb igényeket kielégíteni.

Havonta több mint kétszáz rendelést bonyolítunk le, — mondja Reseckaja.

Elegáns, lágyan omló selyemből készült esti ruha modelljénél áll egy rendelő és megvárta, hogy milyen módosításokat kíván a kiválasztott ruhán.

Klára Ivanovna Mironova — mutatta be nekem a rendelő ruhát a szalón vezetőjéhez. — Egyik régi rendelőnk.

Már több éve itt készítettem ruháimat, — mondotta bölényesen Klára Ivanovna. — Itt varrják tízenhét éves lányom ruháit is, ő a moszkvai egyetem tanulója. Nekem is tetszik a szalón munkája.

Arra a kérdésemre, milyen gyakran van lehetősége ruhát csináltatni, Klára Mironova így válaszolt: — Képzőkhöz tartanék, — szívesen számépeztetném gyámban műhelyemben. Múlt év nyaratól a harmadik ruhát csináltatom. Leányomnak két ruhát varratom. Egy ruhát csináltatásért a szalónban 100—125 rubelt fizetek.

Megismerkedtem itt Nina Lopuhinával a moszkvai földalatti közszervezőjével. Már a kész ruhát is fölött.

Ebben a szalónban a szalón a második ruhát készíti nekem — meséli Nina Lopuhina. — Mindkettő gyönyörű. Itt segítettek ízlésem, új fazon kiválasztani.

A szalónba új rendelők jönnek, mások már a kész ruhával távoznak.

Nagyon köszönöm, hogy olyan gyorsan megcsinálták a ruhámat — mondja egy fiatal nő a szabásnak, aki a kész ruhát átadta neki. — Holnap a délutáni utasom, pihenőházba.

Az oblatnál levő asztal körül ülő nők a legújabb divatlapokat és albumokat tanulmányozzák. A kiválasztott ruhát azután a vezetővel, vagy valamelyik szabóssal beszélget meg.

Sok rendelőjük van — jegyeztem meg a szalónvezetőnek.

Igen, különösen az ünnepek előtti napokban — válaszolta. — Május elseje és a Győzelem Napja előtt 300 rendeléssel volt több az átlagnál.

A Szovjetunió könnyűipari minisztériumának alárendelt Városi Főigazgatóság mellett művészeti tanács működik, amely divatlapokat és albumokat ad ki minden szezonban az összes divatújdonságokkal. A Moszkvai Modellház szintén kiad divatlapokat. A Modellház krediszát a szűri a divatszalonban vitatja meg. A szűri által elfogadott új modellekből elkészítik a rajzokat a szezon nyitóját új divatlap részére, a divatszalonokon keresztül pedig népszerűsítik a lakosság körében.

T. SZUMARSKOVA

Lakolnak a fasiszta uszítók

(Bukarest.) — A fővárosi katonai törvényszék ítéletet hirdetett a volt Manu-féle párttal és Titel Petrescu csoportjával összeköttetésben állt ugynevezett „Igazi demokrácia partizánjai” és

a „Fehér partizánok csoportja” elnevezésű terrorizmus-tervezeték ügyében. Az első csoport vezetőjét 15 évi, a második csoport irányítóját pedig 12 évi kényszer-munkára ítélték a bíróság.

Miért lett első a női munkában a MNSZ Brassó megyei és városi szervezet nőcsoportja

A politikailag jól képzett nő a szociális és egyéb munkában is lelkesebb

(Brassó) — Megírtuk, hogy a MNSZ központi nőbizottsága legutóbbi kolozsvári értekezletén, melyen 16 megye MNSZ szervezetei nőcsoportjainak képviselői vettek részt a megyék női munkaeredményeinek számbavétele után megállapították, hogy a Brassó megyei és városi MNSZ szervezet nőcsoportja végezte a legeredményesebb munkát az országban.

A választások idején 200 nőtestvért szerveztek be a cselekvő munkába. Falujárástól a plakátagasztásig mindenben segítségük voltak, ahol szükség volt rá. A választások napján 16 nőtestvér vett részt a szavazóurnákhoz kiküldött ellenőrző bizottságok munkájában.

A karácsonyi segélyező munkához hatvan tagú cselekvő csoportot állítottak be a MNSZ női. Akkori értékben 16.786.600 lej készpénzt gyűjtöttek, 36 méter szövetet és 20 méter egyéb női kelmeanyagot dolgoztattak fel szabóiparosok ingyenes munkájával. Cipésziparosok 36 pár új cipőt készítettek. Segélyben részesült 42 egyén. A segélyező munkát az egyházak mozgósították, velük karöltve, teljes összhangban végezték a MNSZ női. Több műsoros előadást rendeztek a segélyalap javára és egy színvonalas irodalmi előadást.

267 INSÉGES SZÉKELY GYERMEKEK VETKÉK GONDJAIKBA

Koravasszal az aszály sújtotta székelői földi megyék gyermekeinek gondozásba vétele lett legfőbb gondja a MNSZ brassó megyei és városi nőcsoportjainak. A szociális szakosztály vezetőjének bevonásával falvakon és a városban beszervezték az inséges gyermekek csoportjait, a Brassó megyére jutott 267 székelői földi gyermeket hamarosan kivétel

nélkül mind elhelyezték. Mind a falvakban, mind a városban a szegényebb emberek vállalták önkéntes, jó szívvel ezeket az inséges szegény gyermekeket. A vagyonosabbak már kevésbé, a gazdagok pedig egyáltalán nem vállaltak gyermeket.

EGÉSZSÉGVÉDELEM, SZEGÉNYEK GYÓGYKEZELÉSE

A brassói MNSZ női megalakították az egészségügyi bizottságukat és ennek kereteiben a magyar orvosokkal együttesen kézbe vették a szociális egészségügyi intézkedést. A jelenlegi súlyos gazdasági viszonyok közt a magas orvosi és megfizethetetlen gyógyszerköltségekre való tekintettel legfőképpen a szegények gyógykezelésének elősegítésére alapítottak tevékenységüket. A magyar orvosok önzetlen segítőmunkájával ingyenes orvosi kezelésben részesülnek az aszály sújtotta gyermekek, továbbá a szegényes betegek. A szociális bizottsággal együtt, környezettanulmányok alapján naponta végzik a MNSZ női Brassóban a rászorultak segélyezését, akiknek élelmiszert, orvosszert és pénzt utalnak ki.

ÁTUTAZÓ FOGLYOK GONDJAI

A MNSZ nőcsoport Brassóban az egyházi nőegyesületek és egyes lelkes gyári munkásnő csoportok együttes munkájával nagy odaadással végeztek az átutazó foglyok élelmiszer és gondozását. Megszervezték a pályaudvaron a szolgáltatást a foglyoknál, ahol állandó készenlétet tartottak fenn az érkező foglyok fogadására. Emellett lebonyolították a foglyok levelezés munkálatait.

A SZERVEZÉS ÉS POLITIKAI NEVELÉS NAGY EREJE

A szervezés és a politikai nevelés felvilágosító munkájában sem kés-

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYT

és
TÖMEGBÉLYEGET
VESZ ÉS ELAD
Deák drogéria bélyegosztálya
SEPSISZENTGYÖRGY (S)

Amerika legnagyobb szakszervezete Wallace elnökjelöltségéért

(NEWYORK.) — Az Amerikai Egyesült Államok legnagyobb hadi szellemi szakszervezetének, a CIO-nak a vezetősége határozatot hozott, melyben felszólítja a demokráta pártot, hogy Wallace volt körtársasági alelnököt jelölje az 1948 évi elnökválasztásra. Az amerikai lakótömbökön kívül szakszervezetek között, hogy támogatja ezt a mozgalmat és csatlakozásra hívta fel a tengerészszakszervezetet is. Egyben a szakszervezetek felszólították a demokráta pártot, hogy térjen vissza a roosevelti politikához.

Részvényelvezési felhívás

A HÁROMSZÉKI TAKAREKPÉNZTÁR R. T. SEPSISZENTGYÖRGY ALAPÍTÓKÉJÉT FELEMELI

Részvényesei folpó hó 20-ig minden részvény után egy újat 3.000 lejért, új részvényesek folyó hó 30-ig darabonként 15.000 lejért vásárolhatnak részvényt.

Sepsiszentgyörgy, 1947. aug. 1.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Részvényeseinknek külön értesítést nem küldünk. (S)

Előven kapcsolatokat tartanak fenn a demokráta testvérszervezetekkel és ennek révén építik ki női vonalon a román-magyar testvérséget.

A nőcsoport a maga keretében kiépített külön szociális és gazdasági szakosztályt is az ilyen irányú munka kiművelésére és hatásosabbá tételére.

Május hónapban megszervezték az ipari és népművészeti kiállítás Tutek Gyuláné rendezésében, melynek rendkívüli sikere szintén hozzájárult ahhoz, hogy a brassó megyei és városi MNSZ nőcsoport munkáját első helyre állította. 16 megye női csoportja közt a MNSZ országos nőbizottsága.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY

A maroshévízi román kat. iskolaszék pályázatot hirdet 2 (kettő) tanítónő és egy tanító állásra. Javadalmaz Állami fizetés és 1947—48. évben től. Rutas anyag és burgonya megállapodás szerint.

A pályázat határideje augusztus 15.

Százajta, Közéajta, Nagyajta. A három Ajta közül most az utóbbról lesz szó, mely nemcsak nevével, hanem szépségével fogva is megérdemelte volna, hogy neve elsőnek említették. Nem is beszélve arról, hogy valamikor járási székhely volt; egészen addig, amíg örök vetélytársa Barót, járásirozsát, szolgabirozságot el nem szippantotta. S hogy a hanyatlás teljes legyen: a bécsi döntés országhatárt vonalozott fölőle, elvága másfél kilométerre levő apácai vasútállomástól. Így csendesedett meg az élet Erdővidék egyik legszebb falujában, s csak most indul meg lassan a vérkeringés, bár a gazdasági fellendülést a befejezetlen Olt-híd teljesen megakadályozza.

Megcsendesedtek az emberek is. Még sokan hiányoznak, sok feleség, sok édesanya várja a távollévő kedvest. Talán ez is az oka, hogy az emberek zárkóztakabbak, visszavonultabbak, mint hajdanán, nehezen lehet megmozgatni őket. Egy pár lelkes ember dolgozik csupán a Magyar Népi Szövetségben, harcol a közöny, a részvétlenség ellen, de nem reménytelenül. A választásoknál egyöntetűen kivonult az a 90 százalékosan székely község, (még a 80 esztendőes öreg, sőt! beteg asszony is lezavazott!) Most a mindennapos nevelő munkán van a sor, hogy a Magyar Népi Szövetség iránt megnyilvánult bizalmat demokratikus öntudattá fejlessze.

SOK AZ ESŐ

Nagyajtán jelenleg óriási ütemben folyik a mezei munka. Medárdus óta majdnem mindennap esik az eső, s így a szénacsátás, gabonaratás tizszeres fáradságot jelent. Kaszálni, összerakni s amikor éppen hordani akar az ember, lezuhan egy hatalmas záporosó. Másnap ha történetesen kiűsült a nap, mindenki igyekszik szétrakni a kalangyákat, szárítani a rakásokat s amikor déltájban megindulnak a szekerek Füzes, Aranyóda, Sósmező, Akasztófa felé: egyszerre csak megjelenik egy fekete felhő Brassó, vagy Űrnös felől s már paskolja is az embereket. Három hónapig hiába könyörgött a nép esőért, most naponta zuhog. Pedig a csepplőgöcek fel vannak állítva a Nagypatak mellett, bevezették az előcsapást és türelmetlen fütttyögéssel várják, hogy teljes irammal menjen a munka.

HÓDOLAT PETŐFI EMLÉKÉNEK

E megfeszített nyári munkaprogramba esett bele a Magyar Népi Szövetség július 27-i Petőfi ünnepé. A vakációzó tanuló-iffuság készítette elő lázas buzgósággal; az ünnepi beszédet is egy fiatal tanító mondotta. Volt előki megnyitó; prolog egy bájos „nemtő” szájából; Petőfi dalok egy széphangú kislány és fiú előadásán; egyfelvonásos „Petőfi szülei” címen; azután székely táncok: Keménysárdás, Huszárkerítő, Legénytánc, Kendőtánc, amelyek óriási sikert arattak. Amint a MINSZ nézőport elnöknője mondotta bezáróbeszédében: ez estély alkalmával küldötte el Nagyajta népe a fénysereg házi síkra a megemlékezés és hálá gondolat-koszorúját...

Ezzel be is fejeződik a nagyajtai krónika s csupán egyet említi a község híres-bevezetése szülőitei közül: Kriza Jánost, akinek irodalmi munkásságát (mondák, népdal, balladák gyűjtése) tulajdonképpen csak most tudjuk igazán méltányolni. Jelenleg büszké az ajsáik, hogy körükben él Dező Miklós neves festőművész, akinek sajátos, egyéni képtékonyságai festményei szétviszik Erdővidék gyönyörű tájait. Láttukra Kriza szép versét mormoljuk:

Erdővidék az én hazám
Zöld erdő zugában
Vadgalamb szőlésén
Nevelt fel jó apám...

(K. P. I.)

Másfélmillió lei a vaj feketén Brassóban!

(Brassó.) — Utóbbi időben feltűnő kevés vajat hoztak Brassóba. Amióta ezzel kapcsolatban feltűnt be is következett. A kevés vajat egymillió ötszáz ezer lejért adják dugva. Vagyis egészen rövid napok alatt készreérték székelyek fel a vaj árát. A helyzet annál súlyosabb, hogy az olaj például egészen eltűnt a piacon. Fekete piaci ára szintén másfélmillió, viszont nincs olaj most már ennyiért sem. Vaj sem volt néhány napig, míg fel nem tűnt most kétszeres áron. Az augusztus 1-én kiadott árlista szerint a vaj hivatalos ára 550.000 lej, ha elsőrendű minőségű, a falusi vajé 350.000 lej.

A zöldségárak tovább esnek, nem egyszer a hivatalos árlistán jelzett áron alul is. Az ujkrumpli 45 ezer idei hagyma 30 ezer lej kilója, egy közepes szál 1200, ugorika kicsiny 30, nagy 18 ezer lej kilója. Kelvirág 30 ezer főmálva tök 400 grammon alól 6 ezer,

azon feltű 10 ezer lej darabja. Zöldbab 48, nemesebb fajta 60 ezer, cukorborsó 54 ezer lej kilója. Murok, petrezselyem, paszternák 5 szalas köbös 6000, paradicsom kerek 54, gerezdes 48 ezer lej kilója. Káposzta torzastalan 18, kelkáposzta 22 ezer lej kilója.

Gyümölcsök: Őszi barack 290—300, alma 45—78 ezer lej kilója minőség szerint. Körte nagy 130, kicsiny 58, zölddinye 66, sárga 90, Turkesztán 120, Ringloth-szilva 120, közönséges 78, szőlő 170, málna 100 ezer lej.

Tej és tejtermékek: Friss tej 35 ezer lej literre (nem kapható, csak 60—70 ezer lejért). Tehénúró 68 ezer lej kilója (nem kapható). Juhtúró 280 ezer lej (nem kapható, csak 600 ezer lejért). Tejfel 150 ezer lej (nem kapható, utóbbi napokban).

A tojás hivatalos ára 15 ezer lej, de már 20 ezer lejt érnek érte.

Húsárak: Marha 190, sertés 220, borjú 200, ló 175, nyersszalonna 450, olvasztott zsír és hár 550 ezer lej. De egyelőre sem kapható, Feketen is csak kevés. Az olaj teljesen eltűnt a piacon.

Összegezve: Csak zöldség kapható a piacon kellő mennyiségben és hivatalos áron. Tej és tejtermékek csak feketén és kétszeres, vagy ennél is magasabb áron. Zsír, szalonna, olaj egyáltalán nem kapható. A mézárakok azt állítják, az állatárak emelkedése miatt jelenleg nem sikerül beszerzni vágómarhát és sertést, ezért egyelőre beszüntették az árulást. Idején jön a miniszterközi gazdasági bizottság intézkedése, amely most van tárgyalás alatt, hogy országosan gátolják meg az indokolatlan árfelejtéseket az elsőrendű közszükségleti cikknek és vizsgálják meg a túlhajtott áremelés forrását, ahol azt kezdeményezik.

Irta az Élet

Az utóbbi időben, az elmúlt ése ménydus évek következtében a tollforgató ember munkája lényegesen leegyszerűsödött. Az írók és újságírók régen először szép sármén kiagyalják történetüket s csak aztán ülnek le papírra rögzíteni azt, most azonban az ötletet maga az Élet szolgáltatja számukra s nekik csak le kell írni a megfogott eseményeket, saját élményeiket vagy a másoktól hallott eseményeket. Ma minden ember egy-egy novellát, regényt vagy tragédiát hordoz magában. És sajnos, az utóbbiak száma a legjelentősebb, mert az Életíró leggyakoribb témája a tragédia. A szerencsésen végződő történet a legkevésbé. Az alábbiakban egy ilyenről lesz szó.

Színhely: északkeleti kisváros. Szereplők: Marioara és Géza. Az első felvonás 1938-ban, a második 1940 augusztus 30-án, a harmadik 1945 tavaszán játszódik le.

... az Élet színpadán a függöny felgördül...

I. (A városban mindenki ismeri egymást, — kis helyen ez már így szokott lenni — s az özevgy román papné leánya: Marioara is nem a Gósmalom utcájában fogott először kezét Gézával, a fiatal gyakovokkal. „Iskolás koruk óta vannak külsőviszonyban, ismeretségük azonban csak most, a sportpályán mélyült barátsággá. A testezés hozta őket közelebb egymáshoz és mert mindketten fiatalok, nem csoda, hogy a városka lakói sportpályán kívül is egyre gyakrabban látják együtt a feleket, bár nemesem román leányokát a székeba jászú magyar fiatal. És mert a kis városnak elmaradhatatlan vellejéről a pletyka is, néhányszor együtt létek után megindult a mindig más ügyeivel különös előszeretettel foglalkozó unatkozó ember korebél. Hogy hát így meg amúgy és sehogysan lesz jó vége a „játé” az „ősmagyar” szerepmének. Mert azt már mindenki látta, hogy ebből bizony komoly, úgynevezett nagy szerelem lesz. S a sok százszázalékos dősből ennyi valóban igaznak bizonyult. Az özevgy papné román fia rábírta és ismerőseik kezdik figyel-

meztetni a „pericol”-ra, Géza szüleinek és magának a fiúnak is pedig a magyarok beszélnek az „egészségtelen kapcsolat”-ról. A sportpályáról már elmaradottnak és inkább olyan helyeken találkoznak, ahol kevésbé ember látja őket együtt. „Isakarók” azonban így is bőven akadnak, akik főleg Marioara édesanyját üsziák. Az özevgyasszony nagyon szereti egyetlen gyermekét és talán talán meg azt is megtenné érte, hogy beleegye az ügybe, de fiúvere és rokonsága hallani se akar az „unguri”-ról. Ugyanez a helyzet Gézéknél is, ő azonban kenyérkereső férfi s könnyebb a helyzete szegény Marioarának, aki sokat sir és bábódkodik rokonai érthetetlen akadákoskódása miatt.)

MARIOARA: (Látogva közeledik a „Kiserdő” egyik padja felé, amelyről felugrva Géza, örömmel siet kipirult arcú szerelme felé): Remélem, senki se látott meg, fire al dracului de viata, mennyit kell izgulni, reszeketni ezért a kis boldogságot.

II. (Az üldözöttek találkái mindenek és mindenki ellenére folytatódhatnak, hiszen a szöveknem lehet parancsolni. Szerelmük immár két éve lingol, Minden kellemtelenség még — jobban összekovácsolja őket, pedig nehéz a helyzetük, mert minden randevujuk szigorú szülői tilalom megszegését jelenti. A leány rokonságának magatartását hatósági rendletek és intézkedések is befolyásolják, mert a két együttélő népbáratközösa és különösen összehazasodása nem érdeke az uralmon lévő rendszerek. A katonatisztok és közhivatalnokokat, akiknek „idegen” származású feleségük van, mellőzik feleltetési, megbízhatatlannak minősítik, sőt el is bocsátják állásukból e „bűnik” miatt. Ahol lehet, únek a román nőn is a böles hatósági emberek, ha „strainhez” ment férjhez. A magyarság, kisebbségi helyzetében úni ugyan nem igen tud azokon a fajtestvéreire, akik más nemzetiégűekkel kötöttek házasságot, de nagy mérgesen renegátának nevezik az ilyeneket és bizalmatlan velük szemben. Hitlerék ma nyilvánosságra hozott bécsi döntése még jobban elmérgesítette a helyzetet és egyelő-

re beláthatatlan következményű változást jelenthet szerelmeseink ügyében is, hiszen rengeteg esakérdélt román család csomagol leirhatatlan szaglom és elkeseredés közepette, többek között Marioarák is. Menekülés szegények, holnap reggel indulnak a szomorú és keserves bizonytalanságba. Géza is benne, hogy ne szakadjon el szive vándorútjától, de nem hagyhatja állását. Román munkaadója, aki szintén menekül, nem parancsolja, hanem könyörögre kéri, hogy maradjon, teljes hatalmát megbízottjaként, mert jelenléte a malomban nélkülözhetetlen. Fiataljaink búcsúzkodása csak rövid ideig tarthat, vonatindulásig még rengeteg elintéztetelje van Marioarának.)

MARIOARA: Nem jöhetsz velem Gézám, két órád fogva: főnököd kérését teljesítened kell, mert ne felejtse el, milyen nagy jót tett, amikor kényeret adott neked, a magyarnak, annyi román pályázó közül; másodsor pedig azért is maradjon kell, mert ezáltal valóban kedvezőten szíben tűnnél fel fajtád szemében, ha nem velük maradnál, hanem velük jánál.

III. (Bizony, több mint négy év telt el azóta, hogy szerelmeseink nem látták egymást. A románság szomorú száműzése csak nemrég ért véget s végre hazakerültek régi otthonukba az özevgy lelkésné és leánya is, úgyszintén a malom tulajdonosa. Géza alaposan bittet magától, jól megállta a helyét, a malom ügyei úgy vezette, mintha sajátja lett volna, főnöke most hallból és elismeréssel társul fogadta és hasonlóan köszöntött és jutalmat kapott Marioara családjától is. Elmenekülésük után ugyanis beköltözött a két leány lelkésné üresen maradt lakásába és minden lelkülméretesen, hiánytalanul magorózt. Szerelmese nagybátyjainak a földcsébjére is gondja volt, még a jószágokkal is pontosan el tudott most számolni. Nem is olyan nagy csoda tehát, ha mindezek után végre eljegyezhette Marioarát, akivel a négy éves elszakítottaság ideje alatt természetesen rendszeresen levelezett. És nem lehet lekiénynyi annak a ténynek a jelentőségét sem, hogy a városka lakói sem nézik már rassz szemmel mátkaságukat. Igaz, hogy időközben sok minden megváltozott körülöttük: ledőltek a népek, fajok és vallások közti mastersztesen emelt válsáfsalak. Vége fel járó történetünk főszereplő megérdemelt boldogsággal éppen az esküvőjükről beszélgetnek.)

MARIOARA: Ioan nagybácsim szíves örömmel vállalta a násznagyságot, deccse, Alexandru viszont a keresztapágra tart majd igényt, ha már az esküvőre most nem őt hívták tanúnak.

(Függöny)

BABUCZAY GYÖRGY

Kilencezer görög szakszervezeti vezető az éhhalál küszöbén

Athén.) — A görögországi szakszervezetek Phalosz szigetére száműzött vezetője legutóbb táviratot juttatott el Sallón-hoz, a Szakszervezeti Világszövetség elnökéhez Párisba. A görög szakszervezeti vezető arra kéri a Szakszervezeti Világszövetség elnökét, hogy haladéktalanul járjon közbe a Phalosz szigetére száműzött mintegy 9000 szakszervezeti vezető érdekében, akik ma már a szó legszorosabb értelmében az éhhalál előtt állnak. A görög kormány

ugyanis még egyetlen kilogramm élelmiszert sem juttatott a sziget lakóinak.

A Tass hírügynökség jelenti a görög fővárosból, hogy az Amerika részéről Görögországnak adott utjáépítési segély felhasználását illetően, egyre inkább előtérbe kerül az amerikai ellenőrzés. Így például az Egyesült Államok megbízottai kikötötték, hogy az utjáépítő munkálatok túlnyomó részét csak amerikai vállalatok végezhetik.

„Nem politizálunk“

Irta: Lázár József

Néhány héttel ezelőtt résztvettem egy értekezleten, amelyen a Magyar Népi Szövetség megyei vezetősége, a temesvári dalárdák megbízottjaival folytatott megbeszélést. Az értekezleten jelen volt egy régi jogász barátom, akivel a diktatúra sötét éveiben sokszor ököbe szorított kézzel vitattuk meg a fasiszta rablőháború eseményeit és ítéltük el azokat a támadó gazokat, akik kirobbantották a verőzönt és a békés népek leigázásának, kirablásának, emberek vadállati módon való megkínzásának, elégetésének a faji üldözéseknek galád politikáját kényszerítették a nemzetekre. Szempontjaink a legtöbb kérdésben egyeztek, következésképpen az eseményekkel szembeni állásfoglalásunk is csaknem azonos volt. A háború vihára elvonult. Tajainkon a nép a szabadságjogok birtokába lépett és nagy önfeláldozással vadfogott a romok eltakarításához és a demokratikus rendszer felépítéséhez. A társadalmi haladás következetes hívei nyakig merültek a munkába. Jogász barátommal igyhat nem igen hozott össze a véletlen. Közös ismerőstől hallottam csupán, hogy a faji törvények megsemmisülése után ismét ügyvédi gyakorlatot folytat. Ért. hető tehát, ha a dalosokkal tartott értekezlet való megjelenése örömet keltett bennem. A viszontlátás öröme azonban a keserűség néhány cseppje is hullott. Hogyan? Elmondom azt is.

A Magyar Népi Szövetség központi végrehajtóbizottságának ismert határozata felszámolta a romániai magyar közélet demokratizálódásában bekövetkezett pangást, egy helyben való topogást. A magyar reakciónak le kell vonulnia a porondról. A reakció magyarjait ugri füleseknek, mint keresniök a demokrácia megvalósításának a nemzeti jogegyenlőség gyakorlati kiteljesedése ügyében, elsősorban érdekelt széles magyar népi rétegek politikai szervezetében, gazdasági és kulturális intézményeiben. Dalárdáiban sem. Ügyvéd barátom, éles jogász logikája ellenére sem érzékelt ebben a tételeben a lényegét, azt az erkölcsi és bölcsességi igazságot, amely nélkülözhetetlen alapeleme a társadalmi fejlődésnek és a magasabbrendű humanizmus életformák kialakításának. Ehelyett jobb ügyhöz méltó lendülettel és ékesszólással igyekezett bizonyítani, hogy a dalárdák kultúr. egyesületei és mint ilyeneknek, nem áll módjukban tagjaik politikai magatartását ellenőrizni. „Nem politizálunk“ — szúrta le a végső következtetést. Kijelentése lehangozt. Éppen azért, mert egy olyan ember szájából hallottam, aki a demokrácia létjogosultságát egyébként nem tagadja. A fenti következtetés nem újszerű és nem is elszigetelt jelenség, az dal számot. Kultúregyesítőink, gazdasági intézményeink berkeiben a néppellenes befolyás hatása alatt gyakorlattá kövült jelszó lett: „nem politizálunk“.

A demokratikus építés éber munkái előtt mindig is gyanusak voltak azok az intézmények, amelyek a „politikamentesség“ cégerével állították a népi tömegeket. Ez a gyanu indokolt is. A tapasztalat mindig igazolt, hogy éppen az ilyen „nem politizáló“ közületekben épültek fel a reakció bagolyvárjai. Különösen a politikai sikról való liveretűsítés után árasztották el tervszerűen a reakció csapatai a kulturális és gazdasági intézményeket. A szellemi és gazdasági hadállásokból szeretnék volna aláaknázni és végül megsemmisíteni a nép politikai szabadságjogait. Innen igyekeztek a dolgozó népi tömegek világszemléletét kuszálni, látását ködösíteni, harci készségét sorvasztani és gazdasági boldogulását következetesen gátolni. Míg a dalárdáink demokratikus megújulását, a fedőszerv mögé lapuló — az utóbbi időben már nem is igen lapuló — reakciós, sovíniszta, farizeuskodó antidemokrata elemek eltávolítását kö-

veteltük barátom, — talán eléggé meg nem fontolt — kijelentésével a „nem politizálunk“ jelszavával tulajdonképpen a demokratikus rendszert, rúnkre minden tekintetben káros és veszedelmes elemek érdekében emelt szót.

Ezért esett rosszul barátom felhozálása, akinek illenék tudnia, hogy a „politikamentesség“ jelszavának hangoztatása tudatos félrevezetés, vagy a legjobb esetben tartalmatlan fecséges, mákonyos önámítás, mert a történelmi események sodrában álló ember társadalmi és egyéni létét nem lehet elvonatkoztatni a politikai irányvonalak szövediményétől. Az ember, mint társadalmi lény, tudatosan vagy öntudatlanul, irányító, vagy szenvedő részese a politikai életnek. Az ember életkörülményeit az határozza meg, hogy a társadalom képét milyen politikai erőtenyezők alakítják ki. Az emberek életmenete szempontjából egyáltalában nem mindegy az, hogy a népi, haladó erők, vagy a nép érdekeivel szemben álló, a maradiságot szolgáló, kiszípolozó erők érvényesülnek-e a közelében. Magyarán szólva, nem mindegy az, hogy a közélet gyeplőjét a nép tartja-e a kezében, vagy a reakció.

De ezen az elméleti megállapításon túl, a gyakorlati életben is mindenképp tapasztalhatjuk, hogy az ember cselekedetei, óhajai, gondolatai, lépései nyomon bekapcsolódnak a politikába. Nemcsak a nagy dolgok, események függvényei a politikának, hanem a legjelentéktelenebbek is. Teszem fel, egy öltönyt akarok csináltatni. Ez óhaj. Valóra váltása több körülménytől függ. Mindenekelőtt attól, hogy a társadalom politikai gazdasági viszonyai biztosítanak-e számomra, munkám után olyan jövedelmet, amelyből ruhára is telik. Ha a fizetésből nem futja öltönyt, a társadalom gazdaságpolitikai menetében okvetlen jelen vannak olyan erőtenyezők, amelyek a dolgozó nép megélhetését gátolják, élet színvonalának emelkedése előtt akadályként állnak. Kérdezzük: ki kell ezt az akadályozó erőt küszöbölni? Minden bizonnyal a kopott ruháját emberek összességével azonnal igent fog mondani. Nos, ez nem más, mint politika. A kicsiny dolgoknak a társadalom életét irányító politikai szövediményekkel való kapcsolata nyilvánvaló.

Más példát is felhozhatunk. Jogász barátom a fasiszta diktatúra éveiben, az intézményesített fagyűlölet idején nem kereshette meg a kenyérét, mert a dühöngő téboly eltitolta az ügyvédi gyakorlatot. Ki meri tagadni, hogy Antonescuék és lakájaik politizáltak. Ami más szóval annyit jelentett, hogy akkoriban az ország közéletének irányítását a néppellenes erők bitorolták. Vajon nem szót bele a politika barátom legintimebb magánéletébe akkor, amikor hivatásának gyakorlásából való kirekesztéssel a teljes bizonytalanság örvényébe sodorta mind társadalmi, mind biológiai lényként? Vagy talán a horthyék vagy szilasisták nemzetrontása, fasiszta szövetsége nem érintette a magvaság millióinak egyedeit is? A példák özönyt lehetne idézni. De nincs rá szükség, mert ezek kézzelfogható dolgok. És példák mind ember ismer.

Képszelgés az az állítás is, hogy az emberi életmegnyilvánulásokban vannak politikamentes szektorok, semleges, politika felül álló területek, mint amilyen az irodalom, a művészet és a tudomány. A modern társadalomtudomány már régen megcáfolta ezt a valótlanságot. Hogy mióta akadnak, akik terjesztik és hisznek benne, annak két oka van. Először is a reakciónak érdeke ilyen hiedelmeket ébreszteni a tömegekben. Gyakorlatilag jól tudja hasznosítani népszípolozó érdekeinek védelmében. Hiszen világnézeti hídfoit éppen ezeken a területeken építheti ki. Második oka pedig az, hogy az em-

berék egy része még nem tanulta meg a közéleti jelenségek mélyebb, való elemzését. Belenyugszik a felületessé szemlélődésbe és nem is sejt, hogy a látszat mögött, a sokszor értelmetlennek tűnő látszat mögött egyszerű, vitathatatlan igazságok találhatók, melyeknek fényében szétfoszlanak a téveszmék és egyéb hamis hiedelmek.

A haladó szellemű műbrát, a tárgyilagos esztétikai szemlélet minden eddig írott irodalmi vagy költői alkotásról kimutathatja, hogy az adott történelmi korszakban, az alkotás születésének korában, haladó vagy reakciós szempontokat tartalmaz-e a mű? A vizsgálati módszer igen egyszerű, ha a következő szempontokból vizsgáljuk meg a művészi alkotásokat: kiknek az érdekében íródott, a rabzolják, vagy a rabszolgatartók, a jobbágyok, vagy a földesurak, a dolgozó parasztság, munkásság, értelmiség, vagy a kizsákmányoló kevesek érdekében? Kinek a keserveit, fájdalmait énekl, a költő? Az elnyomottakat, avagy az elnyomókat? A művész mit akart elérni.

Az elnyomottak igazát felmutatni vagy védőbeszédet mondani az elnyomás mellett? Alkotásában a sokaság igazát hirdette, hogy tudatosítsa bennük a felszabadulás útját és mozgósítsa őket erre az útra, vagy pedig szépnék és jónak festette le azt, ami gyűlöletes, ami gonosz? Vagy az egyik, vagy a másik tábor pártján kellett állnia. Nem állott egyiknek sem a pártján? Nem foglalt állást? Hát mit csinált? Kiroppent időből és térből, otthagya az emberek társadalmát, amelyben évezredek óta elnyomók és elnyomottak élnek? Csak művészetet csinált? Emberek nélkül? Miként ábrázolta az ember külső és belső világát és kiknek a számára költött, festett, faragott szobrot? Mondhatjuk, a maga alkotóvagyának kielégítésére. Ez lehetséges, de ő maga, az alkotó művész vajon nem tartozott sem az elnyomókhoz, sem az elnyomottakhoz, midőn kiroppent térből és időből? Vajon kiroppent saját társadalmi valójából, saját bőréből is? Nyilván nem! Tehát ne higgyük azt, hogy az állásfoglalást kikerülte. Az elefántcsonttoronybeliek, a köldöknezők sem kerülhették ki. Azzal, hogy a formaművészet bárányfelőjére ültek, már állástfoglaltak: megtagadták az élet valóságát, a lényegét, az élet tartalmát. És ezzel állást foglaltak az elnyomók mellett. Elszakadtak a sokaságtól. Nem segítettek harcát a művészet eszközeivel. Fölülállás csak egyféle van: a nép fölött állni. De ez egyet jelent a nép ellenségei mellett való állással. Ez pedig politika. Még hozzá olyan politika, amely meggátol abban, hogy öltönyt vegyen. Olyan politika, amely életük végéig búskomorra tehet apákat, anyákat, mert gyermekeik az imperializmus harcaiban, vagy a haláltáborok égető kemencéiben pusztultak el.

Higgyék el dalosaink, hogy a dalárdák munkatereiben, műsorában is ott van a politika. Sőt benne van az ajukról felszendülő dal szellemében, zenei szerkezetében és szövegében. Akár tudnak róla, akár nem: valakinek a politikáját énekl. Nos, ne vegyük rossz néven a demokráciától, ha azt akarja, hogy a nép dalát énekeljék, a sokaságot, az építő teremtő sokaságot és ne a dohos maradiságot, a szellemi reakció népművelőit. Hogy ezt megtehesék: szerveztetleg is újjá kell épülniük és ne riadozhatnak, ha a demokrácia népi szemlélet követel tőlük. Lássák be, hogy egy jószólami torok még nem lehet reakciósok menlevele. Dalárdáink ne adjanak ki ilyen menlevelet, mert ez is politika, mégpedig olyan, amint a Magyar Népi Szövetség nem fog megengedni. A demokrácia nem nézheti ölhetett kézzel azt, hogy a „nem politizálunk“ cégere mögött a reakció néppellenes, összekészítés szálait szövögesse.

Stefan Haş
BRASSÓ, Vasut utca 17
Üveg, porcellán, mázasedények, ablaküveg, képrámák (B)
Nagy választék! Olcsó árak!

Krimia botanikus kert jubileumának tanulságai

Az eddigi általános tudományos felfogás szerint a botanikus kert a növénytan kutatásához anyagot szolgáltató élő növények gyűjteménye.

As orosz kutatók, mint mindenütt, úgy ezen a téren is megmutatták, hogy a tudományos kutatás ügyét hogy lehet összekapcsolni a hasznosítással.

A Molotovról elnevezett hatalmas botanikus kert a Poldkősten-ger zónájában 260 hektár területen fekszik a főként a fás növényekből, mintegy 2000-féle fajjal foglalt magában, s most ünnepi 135 éves fennállását.

A tudományos vezetőségben 50 szakértő dolgozik a rendkívül sok adminisztrációs és kertmunkás személyzetten kívül.

A hangsúly itt nem azon van, hogy egy hatalmas és szép parkban csak minél többféle növény legyen összegyűjtve s csodálkoztassa az érdeklődőket, hanem a régi rendszerrel szemben, egyáltalán kísérletező tevékenység a szolgálat. Kísérletezők, hogy egyes hasznosnak látszó fajták, miképpen volnának értékesíthetőek csatlakoznak a most még teljesen kopár, kőves, homokos területek betelepítéséhez.

A kísérletezés eredménye volt, hogy igen sok eddig külföldről nagy drágán behozott anyagot, földgyógyászati, az itten kipróbált s nagy tömegben természetileg növényekkel pótolni tudták.

Igen hálás növénynek mutatkozik ezen a téren kjerjainkban is igen gyakran termesztett bazsalikom buszujók (*Ocimum Basilicum*) melyet Krasnodar kerületben többszáz hektáron termelnek, igen magas haszonnal.

Epp így nálunk is jólismert jó szagú levendulát és rosmaringot is.

As orosz kutatóknak az ezen a téren végzett sikeres kísérletei igen meggyőzően bizonyítják, hogy mi is minden kutatási téren igyekezzünk a tudományos kísérletezést olyan anyagokkal elkeszteni, ahol meg van a lehetőség egyáltalán a gyakorlati cél elérésére is, ami miatt a tisztán tudományos elgondolás sem szabad csorbát.

Gondoljunk csak arra, hogy a közismereti s terjedni kezdő vadon termő gyógynövények gyűjtése és másoknak pedig a termesztése milyen nagy haszonnal jár. Ugyan nem volna szabad az ilyennek nyersanyaggyűjtéssel melegekedni, mert a földre vitt anyag hozadék mérhetően felülül értéket hozna vissza, s a feldolgozott állapotban. És ez, ha mi is a mi esetünkben kezdjük ki.

Felülül a termelői körökben való feldolgozásukra kell rábeszélünk. Mivel az ilyen munkában semmi áldozatosság nincs, így egész primitív berendezéssel is a legkisebb munkadíjra igen kijelent magunk. Ha a pálinka főzés rutináját el tudták atyáink, fiai sajátították s konkurrenciát csináltak a szeszvaraknak, akkor ezen a téren is próbálkozhattunk s mindeztől szempontból eredményesebb, ha dolgozhatnánk, mint a pálinka főzéssel.

Dr. BANYAI JÁNOS

Egyházi gazdasági iskoláink az új szakoktatási törvény tükrében

Majdnem minden magyarnyelvű lap hirt adott a 266. számú új szakoktatási törvényről. A közönség már bizonyosan eléggé ismeri annak új típusait: az albernoki, a főgimnáziumi, gyakorlati és szakmunkásképző iskolák, valamint a tanfolyamok szervezetét. Jelen sorok célja azzal foglalkozni, milyen gazdasági iskolákat tartottak fenn eddig vallásfelügyeleti és mi lesz ezeknek sorsa a jövőben?

A magyar egyházak által eddig fenntartott négy (Csombord, Radnóti, Székelykeresztúr és Kézdivásárhely) gazdasági iskola mind egy nyomom indult el a harmincas években. A cél: önálló kisgazdanevelés, ezzel felülvizetők képzése. A végzett tanulók nem kunyoráltak hivatalokért, nem hagyták ott a népet, melyből származtak, hanem annak hivatott, tanult, komoly vezetőivé lettek. A gondolat annyira közel állott népiünk felfogásához, hogy az említett iskolákat valóságosan megrohamozták. Tanulólétszámuk mindig a megengedett legnagyobb létszám (70-80) között mozgott. Hasonlóan szervezett állami iskolák egyáltalán nem tudták a megfelelő tanulólétszámot összehozni, annyira, hogy ez a kezdetben „téli”, később „időszaki” iskolának nevezett rendszer teljesen egyházaik kezében volt. Az állam nem tartott fenn egyetlen ilyen iskolát sem. Fordulat állott be egyházi iskoláink sorsában is a háború kitörésekor és különösen az azt követő években. A tanulólétszám lecsúszott. Aggódva néztük ezt a jelenséget, fordulatot reméltünk a nyugodtabb évek beálltával. A fordulat ma is késik. Közben egyik iskolánk (Kézdivásárhely) alacsony, vagyis hároméves gazdasági iskolává alakult át, a másik három meg remélte a régi tanulólétszámát. Ebben az állapotban talál bennünket az új szakoktatási törvény.

1

A tanulólétszám csökkenésének okait kutatva, legvalószínűbbnek látszik az ingatlan szerzésében beállott változás. Az a komolyan gondolkodó, történelmi ösztönökkel sok mindent előre megsejtő földmives réteg, melyből tanulónk 80 százaléka kikerült eddig, nem érzi biztonságos talpa alatt a földet s emiatt fiataljait, kereskedelmi és értelmiségi pályákra küldi. Nagy segítségére vannak ebben az egységes gimnáziumok, melyeket ott talál a közelben s nem az ország másik sarkában, mint pld. a szatmári, vagy temesmegyei magyarnyelvű gazdasági iskolákat, az ország másik sarkában. Az otthonmaradás ifjainknál a tanulási időre szól most s nem a tanulás utáni időre, mint az eddigi teli gazdasági iskolai rendszer mellett. Olyan oklevélet öhajjt minden szülő adni a fiának, mely arra az esetre is megélhető nyújtson, ha a föld tényleg megfogyna lábai alatt. Ez a több év tanulóévében mutatkozó felfogásparancsolólag újra elő felekezeti gazdasági iskoláink számára azok át-szervezését. Az eddigi „időszaki” iskolarendszer az új törvény szerint tanfolyam jellegűvé válik. Oktatási ideje 1 év, önállósága nincs, más gazdasági szervezetek mellett működik, esetleg esetre kinevezett (többnyire megbízott) tanfolyamvezetővel.

2

Átszervezésre a 266. számú törvény módot ad kétféle iskolánál: a gyakorlati és szakmunkásképző iskoláknál, melyek testületek, szövetkezetek és magánosok által is alapíthatók (Art. 4-5.). Egyházainknak e kétféle közül lehet választani, vagy a tanfolyam színvonalára lezárallani. A gyakorlati iskola 2-3 éves időtartamával nagyon megközelíti az eddigi

időszaki rendszert, sőt azon felül jelentékeny előnyök is nyújt. Gyakorlati gazdasági iskolát végzettk a hadseregnek a leszállított szolgálati idő kedvezményét élvezik, kinevezhetők képzettsegeknek, megfelelő, állami, megyei és más közhivatalokba, lehetnek községi gazdasági megbízottak és a gazdaság-vezető (adminisztrátor agricol) címet kapják. Lehetnek ezek a gyakorlati gazdasági iskolák állattenyésztési, erdészeti és állatgyógyászati jellegűek is, amikor a végzett tanuló erdővéd, vagy állatorvosi megbízott címet kapja. Egyházainknak módjukban van itt választani a különböző szakmák között s az lenne öhajjtandó magyar népünk szempontjából, hogy lehetőleg minden szakmából legyen 1-1 iskolánk. A felvétel ezekbe az iskolákba teljes elemiiskolai végzettség (abszolút bizonyítvány), vagy egységes gimnáziumi végzettség alapján történik.

3

A szakmunkásképző iskolák minősített munkásokat, traktorosokat, kertészeket, pincemestereket, szőlősgazdákat, gyümölcsészeket, méhészeket, tehénészeket, stb. képeznek ki egyévi gyakorlati tanítási idő alatt. A törvény szelleméből világosan kitűnik, hogy ezek az iskolák a földtlen mezőgazdasági munkásság fiatal számára biztosítanak, szakképzettségük által, jobb kereseti lehetőséget. Egy jelentős lépcsőfokkal feljebb kerülnek ezek az ifjak a napzámos, bérás, stb. sorsnál. Az iparossegédek, szerelők, nagyobb üzemeknél dolgozó szakmunkásokkal kerülnek egy sorba. A felvételnek egy kikötése van csupán, betöltött 18 éves életkor. A szakmunkásképző iskolák nem önállóak, hanem más üzemek, intézmények, stb. mellett szerveztetnek. A földtlen néposztály fiáról lévén szó, alapításuknál meggondolandó, hogy a tanulók itt, munkaerejükön kívül, aligha járulhatnak valamivel hozzá az iskola fenntartásához és saját élelmérésük, tanításuk költségeihez. Nagyon szép feladatot, a legsze-

gényebb földmives osztály felkarolását, vállalja magára az az egyház, amely ilyen iskolát állít fel.

A nagy gazdasági nevelését eddig is inkább gazdasági egyesületeink végezték teli tanfolyamokon. Kár lenne ezt a munkakört bolygatni. Maradjon az meg számukra teljes mértékben s országgyűlési képviselőink iparkodjanak az ilyen tanfolyamok számára minél több állami hozzájárulást kieszközölni, mert bármint nézzük is, a háború és 2 száraz év gazdasági szükségünket annyira megnyírálta, hogy önjerejéből ezt a feladatot csak nagyon szerény keretek között tudja betölteni.

Felekezeti gazdasági iskoláink átszervezése a nagyon közel jövő kérdése. Érdeke mindenkinek, hogy az mielőbb megtörténjen s a gazdasági szükséglet tudomására jusszon, hogy idejében beirathassa fiait.

Az állam által fenntartott magyarnyelvű gazdasági iskolai tagozatok sorsáról is megemlékezem néhány szóban. Ezek közül a marosvásárhelyi és sepsiszentgyörgyi (jelen tanévben Kórisapátan működött) magyar tagozatos gazdasági technikai főgimnáziumok alakultak át. A székelyi, haidu, nagyszalontai és a csikszereadi tagozatos sorsáról még nincs döntés, de rájuk is vonatkozik a 87. szakasz, mely szerint ezek vagy gyakorlati iskolákká, vagy gazdasági főgimnáziumokká alakíthatnak át.

4

Gazdákörönségünk minden rétegének számolnia kell azzal, hogy a több és jobb kenyér s ezzel hazánk boldogulása csupán a több tudásból születethet meg. A mostani nagy kenyérhiány egyik természetes következménye kellene, hogy legyen mindenfokú gazdasági iskoláink tanulólétszámának rohamos emelkedése. Ifjainknak és szüleiknek számolniuk kell azzal, hogy iparost, kereskedőt, hivatalnokot és bármely más foglalkozást végződésükben a földmives látja el élelemmel.

Dr. Nagy Endre

ROVÁS

Az elmúlt években a tanárok a tanulói fűszággal szemben igen nagy türelmet tanúsítottak. Kevés idő is állt rendelkezésre, azonkívül tanulóhiány is volt: ez kétségtelen.

Közrejárásnak tehát a fentiek is, hogy az idej. érettségi vizsgák annyira gyorsan sikerültek. De az eredményekből az is bizonyított, hogy a fűszággal nem tanulási túlságosan. Nem is olvasott. Ezt bizonyítja többek között, ami egyik érettségi vizsgán történt, amikor az érettségiző, Ády Endre egyetlen sorát sem tudta elmondani. A másik viszont Petőfi egy költemény versét a smarthyra fogta.

Bizony, szomorú, hogy vannak az ifjúságban számosan, akik nagyjaik munkáinak megismerésére nem gondolnak. Azt gondoljuk: kevesebb tanács és több komoly olvasásra, tanulásra van szükség. Mert sok volt eddig a tanú, kevés a tanuló. Az érettségi bizonyítja. De egyáltalán az is bizonyítja, hogy tanároink is komolyabban kellene felfogják hivatásukat. A rovás nemcsak az ifjúságot, de őket is illeti.

Hölgyem, önhöz szólok, aki az egyik sepsiszentgyörgyi gyárban dolgozik. Meg kell mondanunk, olyan szerencsés anyagi helyzetben van, hogy nem szorul rá. Így egy arra rászoruló tisztelő helyét foglalja el. Legutóbb menesztették. Am ebben nem nyugodott meg. Visszakönyörgte magát, idegállapota kívánja, hogy magát elfoglalja.

Nem tudjuk, valóban annyira szükséges-e ideig, hogy a szőbenforgó gyárnál állást foglaljon el. A véleményünk ebben az esetben az, hogy: ez nem hozza magával, hogy egy rászoruló kiszorítson helyéről.

Dolgozni akar? Dolgozhat, van erre ezer alkalom. Foglalkozást vállalhat valamely demokratikus szervezetnél. Vagy segítő intézménnyel. Ott van a Népvédelem, ott van az Országőrzés. Diktáló munkáját sajnos vesztik. Egy rászorult munkához jut s az elégedése is megvan. Milyen jó annak, aki csupán idegállapota miatt szorul állásra. Isten!

(he.)

A tömegek szemével

Mit nyújtott játékaival a marosvásárhelyi Székely Színház Brassóban?

Nagyszerű játéksorozatát a Székely Színház befejezte Brassóban. Szükséges számba vennünk, mit nyújtott a közönségnek a művelődés és fontos és itt Brassóban, sajnos, ritkán ható tényezője?

A darabok szempontjából — he. dyes is volt, kellett is, hogy prózai darabokkal jött a színház ezúttal. A közönség nagyobbra énekes-dáncos darabokat láthatott hosszú idő óta a vendégszereplő társulatoktól, amelyek ha nem kiadóról pénzkeresésért láttak is brassói szereplésükben esetleg, mindenképpen ki kellett hozniuk utazásuk és vendég-titellük költségeit. Ezért inkább látványosságként kívánták idehozni a „színházszal”, mint amire a színház való — művelődésre alkalmas a tömegek számára.

Az előtársított darabok — „A feleség”, a „Veszélyes kanyar”, a „Kaland” és a „Mandrágóra” — mindegyik a művelődés örömeit hozta a polgári közönségnek, amelyek kérdéseit tárták fel, boldogították, sőt egykéműl kérdése megoldást is mutatott. A nagytömegeknek, az üzemek munkássága tömegeinek már kevésbé. Viszont mai nehéz gazdasági viszonyaink közt nem is igen lehetett, sajnos, színházról látni, gátniok. Majd a pénzügyi válság után! Akkor azonban másféle darabok is fognak kelleni Brassóban!

Kétségtelenül a tömegek szemében legértékesebb Priestley: „Veszélyes kanyar” című darabja volt. Kétségtelenül igazmondó darab, kegyetlenül kiteregeti a polgári jómódban kitenyésző bűnököt. Nyugtalanító és megoldatlanul maradt kérdéseivel — mit maga a polgári élet ma — ki, elégtlenülul hagy. Brassóban a most játszott darabok közül ezt az egyet nem ismételték meg. De bizonyára meg fog kelleni ismétetni akkor, ha a munkássággal majd a nagytömegek is látogatni fogják itt a színházat.

A többi darab — jól megírt darabok. A tulfinomult, tehát visszacső szindarabok alkotása — Ma. chiovelli Mandragordja sem kivétel ez alól — melyekben a megfajult alakok és nem maga a darab a ható tényező. Viszont kitűnő alkalom a színészek tehetsége gyakorlására. Etekintetben azután nem is igen hagyott várnivalót a Székely Színház prózai együttese maga után.

A tömegek, a közönség, nem bírál úgy, mint az egyes ember. Szeret örömetleni annak, ha értéket tapasztalhat. Nem vadászik létező, vagy vélt hibákra, gyengeségekre. Brassóban ritka hivatásos jó színészek előadása és ilyen előadások öröme. Itt az egyes néző is szereti — a tömegek szemével nézni a színészeket. Ki is gyönyörködte magát a színészek tehetősében, gondosan kidolgozott játékaiban, a rendezés sikerült teljesítményeiben. A nők közül Izsó Panni betűvelés alakításában, Krémer Mancsi szerelmes asszonyjátékában, Havasi Rózsi kifejező erejében, a fiatal Bala Margitban, mint ide szép ígértében. A férfiak közül Kovács György a „felsőbbes férfi” sikerült alakításában, Delyi Ferenc mindig csiszolt játékaiban, Szabó Ernő megkapó erejű természetességében, a fiatal Mester András bontakozó tehetségében.

A tömegeknek sokat nyújtott a Székely Színház a színházatlan Brassóban. Amely éppen ezért a művelődési színvonalas városa és amelynek éppen ezért különösen nagy szüksége van ilyen iskolamesterekre, mint a Székely Színház tehetséges, kiegyensúlyozott, gondos játékos tagjai. A jó előadások örömein kívül ezért is állnak lehetünk a Székely Színházban kitűnő játékosok.

(n. m.)

Vennék 1 és fél — 2 m. csúcstávolságu

Prizmás csztergápadot

ASTER ERNŐ

Moara Schöndorf, jud. Arad

(B)

A székelyudvarhelyi ipari szakiskola felhívása

A mai világ követelményeinek megfelelően a tanulók érdeklődése mindinkább a gyakorlati pályák felé irányul. E tekintetben iskolánk, felső tagozaton a 3 szakirányú képzéssel, hidegvízpótló szerepet tölt be. Az agyagipari régi alsó tagozatról is már híres szobrászművészek kerültek ki s így érthető nagy érdeklődésre tarthat számot a felső tagozaton 4 évi tanulmányidővel folyó iparművészeti oktatás. Az új tanterv szerint 5 évfolyam lesz az egyetemes gimnázium 3 osztálya után. Hasonló az eset a falipari szakhoz is (asztaloság, faragászat és esztergályozás).

A gépipari szak már a jövő tanévben kibocsátja a megnyitó VIII. osztálzával az első osztályt, a Székelyföld iparosításának az útját. Sajnos nem olyan nagy a számuk, hogy az igényeket ki lehessen elégíteni. E szaknak nagy erőssége a speciális villamosipari képzés!

Az új tantervben kibővített helyiségekkel internátusi nagy férőhellyel indul meg a tanítás. Felvétel csak a középfokú IV. osztályos bizonyítvánnyal történik, felvételi vizsga alapján, amelyre a kérvényeket legkésőbb augusztus 15-ig be kell adni magával megírva az igazgatóság címére. Felvételi tárgyak: román, magyar, francia (vagy német), matematika, mértani rajz, ábrázoló geometria, anyagi ismeret és műhelymunka (ezért tanácsos valamelyik lakatosműhelyben előgyakorlatokat végezni s egy pár alapvető szerkesztést, főként szűrt és reszelőket beszerezni!).

Mivel az iskola korábban fog kezdeni, ezért az érdeklődők kísérjék figyelemmel a lapok híradásait a felvételi vizsga idejére vonatkozóan.

A Bolyai-egyetem orvosi kara 4 milliárd lej rendkívüli segínyt kapott

(MAROSVÁSÁRHELY.) — Románia demokratikus kormánya ismét behíányozta, hogy a támogatásra szoruló intézmények segélyjuttatása tekintetében egyformán gondoskodik valamennyi nemzeti és iskolájáról. A marosvásárhelyi főispáni hivatalba utasítás érkezett a kormánytól, hogy

négy milliárd lej bocsásson a Bolyai Tudományegyetem marosvásárhelyi orvosi kara rendelkezésére,

beruházási és továbbfejlesztési költségek fedezésére. A pénz Feszt György egyetemi dékán már át is vette a főispántól.

Külön jelentősége van a rendkívüli segély kiutalásának most, amikor az ország gazdasági és pénzügyi nehézségekkel küzd és

amikor csak igen kivételes esetekben kapnak az állami intézmények állami segínyt.

A kiutalással egyidejűleg a miniszterelnök üzenetet küldött az egyetemnek, hogy a kormány általános és elsőrendű szivügyének tekintti a Bolyai-egyetem támogatását és a haladó népi demokrácia szellemében történő állandó fejlesztését.

Órajavítt legjobban és legolcsóbban csak **Gáspár Andor** vállalt
Sepsiszentgyörgy Csiki u. 10.
bent az udvarban balra 1-ajtó

A termelés fokozása szellemében

Brassóban értekezletet tartottak az ország cementgyárainak munkásai és műszaki személyzele

(Brassó.) — Az ország valamennyi cementgyára műszaki személyzele és munkásságának képviselői értekezletet tartottak Brassóban. Az értekezleten résztvettek Clorodiu mérnök, az ipari minisztérium, kiküldöttje, Jacobovici Andrei és Turcu Gh., az építő és falipari szakszervezetek képviselőiben, Fazakas András az építőiparosok brassói szakszervezetének elnöke, valamint a tordai, brassói, fieni, cernavodai, útlai, dési, azugai és comanici cementgyárak munkásainak és műszaki személyzetének képviselői. Az értekezleten vala-

menyi cementgyár kiküldöttjei jelentést tettek a termelő munka teljesítményéről és a szükségletekről. A jelentésekből kitűnt az öntudatos munkásság fáradhatatlan harca a termelés fokozásáért. Az ipari és kereskedelmi minisztérium termelési tervet dolgozott ki és ebben előírja, hogy az év folyamán 40 ezer vasutkocsi cementet kell termelniük az ország cementgyárainak. Ebből 8000 kocsiakománya a brassói cementgyárra esik.

A megjelöltek az ipari miniszteri kiküldött előterjesztése nyomán fogadal-

mat tettek, hogy minden erejé, mozgósítási fogják a munkásságnak és a gyárak műszaki személyzetének, hogy az előírt termelési tervet maradéktalanul végrehajthassák.

Ennek során termelő verseny lesz a brassói és a tordai cementgyárak között. A megteremtett értekezlet elejétől végéig abban a lelkes építő szellemben fogják, amely a Kommunista Párt gazdasági javaslatát is jellemzi az ország gazdasági talpraállítása érdekében vállalt közös, öntudatos munka végrehajtására.

Becsületes ügyvéd nem vállal szabotázsperekben védelmet

(NAGYVÁRAD.) — A Nagyvárad és Biharmegyei Ügyvédi Kamara választmányja értékelve a demokratikus kormányzat hatalmas erőfeszítéseit a dolgozók érdekében, határozatában kimondotta, hogy egyetlen ügyvéd sem vállalhat többé olyan pert, amelynek vádlottja a cséplési, termésbeszolgáltatási, vagy örösi rendeletek, törvények szabotálása miatt került bíróság elé.

Azt az ügyvédet, aki a határozat ellenére ilyen ügyet vállal, a fegyelmi bizottság elé utalják és kizárják az ügyvédi kamarából.

Örömmel üdvözljük a nagyváradai ügyvédek határozotti állásfoglalását a nép érdekei mellett és véleményünk szerint igen jó hatást váltana ki, ha a sepsiszentgyörgyi ügyvédi kamara is hasonló szellemben foglalná állást a szabotálók, üzérök és árurejtegetők védőivel szemben.

Becsületes ügyvéd nem is vállalhatja azt, hogy — amikor az ország dolgozói mindent elkövetnek a gazdasági élet megszilárdítása érdekében, amikor dolgozó földművesek megértően beszolgáltatják a gabonát, mert tudják, hogy ezzel hozzájárulnak a nemzetgazdaság talpraállításához, a pénzünk értékállóságának biztosításához — a nép millióinak érdekeit szolgáló rendeleteket szunyán ki játszó elemeket, malom- és cséplőgéptulajdonosokat, valamint egyéb szabotálókat igyekezzen elvonni a megérdemelt megtorlás elől. Becsületes ügyvéd ezt még akkor sem vállalhatja, ha a védelemért a népnpyzó szabotőrök súlyos milliókat ígérnek is.

Látogatás Körösi Csoma falujában

A szülőház elűnt csak a legendák maradtak meg

(Csomakörös, a N. E. kiküldött munkatársától.) A nyár ragyogva ömlik szét a mezőkön. Amerre a szem lát, már csak az üres tarlók néznek, a község szélen cséplőgép zug: jól esik hallgatni, hogy feldolgozza a mult évben annyira nélkülözött kenyérnekvalót.

Csomakörös úgy bomlik szét piros házaival, hatalmas csúréival, apró udvaraival a hegyek alatt, mint egy szép rózsacsokor. Egyszerű község, akárcsak a többi háromszéki helység. Mégis, áhitattal haladunk az öreg utcákon, hiszen valamikor erre járt el egy kis székely fiúcska. Itt haladt el Nagyenyed felé, hátán elemózás tarisznyával. Idelátszik Zágón, ahol a Kárpátok megfordultak. Zágón szülőtte is, akárcsak Csomakörös, világjáró volt. Mert az a kis székely gyermek, akinek „lelét” itt keressük, — Körösi Csoma Sándor, aki — akárcsak Zágón fia — hazájától messze idegenben hunyt el.

A református templom az egyetlen épület, amely Körösi Csomát látta. Egyszerű székely templomcsoka. Körötte kőfal húzódik s a bejáró kapu felett kis kőtorony áll, rajta az évszám, amikor fölépült: 1779. Belül

kereteske fut végig, vasárnaponként bizonyára nem egyszer játszottak a falubeli gyermekekkel Sándor. A templom felett a ház, erős mondat: „Erős várunk nekünk az Isten”.

A legkisebb székely egyházak egyike. Minden díszítés nélkül néz ránk a mennyezet, itt-ott megkopott az időben. Középen szűken fér el az Ur asztala, felette a falon ékeskedik az aranyozott írás: az egyetlen falubeli emlék Körösi Csomáról. Ezek a jelek látták őt, amikor édesanyja elhozta keresztvív alá s hallották, amikor a kis Sándor régi zsoltárokat énekelt.

Elhagyjuk a templomot s zarándokként haladunk a telek felé, ahol a szülőház állt. Széles és hosszú székely porta fogad. Hatalmas élet lehelte itt valamikor. Most egyszerű falusi ház áll a régi helyén, a szülőház helyén. A telek bizony már kicuszott a Csomák kezéből s új tulajdonos rendel. Csűr és gazdasági épületek futnak végig a telek szélén. Az egykori szülőház felett pedig fák nyúlnak az égbe zölden és illatosan, s idilli kusztóknak adnak a teleknek. Vajon látták-e ezek a fák Körösi

Csomát? Hát ha itt játszottak alattuk?

Bizony, a Csomák nemzetsége kiveszett Csomakörösről. Egyetlen Csoma sem él a faluban, akinek a tekintetében felfedezhetnők a nagy világjáró tudós tüzeit. Csak a rokon családok, a Danesok, Csorják, Debrecezyek, Ördögök, Telekies élnek. Mert itt is, rokon az egész falu. A nagy világjáró bátyjának egyetlen leszármazottja, Csoma Sándor, Brassóba sodródott. Szétszóródtak a többi Csomák is, mint a szélben elszórt virágmagvak.

Az őregebbektől érdeklődünk: hátha utmutatást kapunk, milyen lehetett a Csoma-ház? Megtudjuk, hogy, egy régi tűzvezőkor, amikor csaknem az egész község a lángok martaléka lett, a Csoma-házba is bekapott a tűz. Fődele egészen leégett. Azért még hosszú időn át látkak benne a Csomák. A fődelet azonban nem építették újra: szegény volt a család. Az ütszök feketé gerendák alatt látkak. Körülbéli 20–25 év előtt nagy tél járt az erdélyi hegyekben és egyik hatalmas tél márciusában a ház a súlyos hóteher alatt beomlott s nem építették újra. Gerendáit más házaknál használták fel.

Ma már csak néhány legenda él az őregek ajkán. A kis Sándorról, aki messze a Himalája havas csúcsai alatt hunytia örök álomra szemet. Beszélnék arról, hogy a Badk-köröszakba küldték le a községbe a nagy világutazó hagyatékát, 11 ezer forintot. Ezt szét is osztották a rokonok között. Egyesek szerint, nem éppen igazságosan. Dehát, a székelyeknél az örökség mindig vitára ad okot. Beszélnék arról is, hogy Körösi Csoma egy üvegburát készített, amellyel a víz mélyén is átmenn. A buvárharang meséje ez.

Körösi Csoma már csak legenda. Ként él a zord háromszéki havasok alatt. De ez is ezt bizonyítja: becsülték és nem felejtették el.

HOLLÓ ERNŐ

A cégjegyzési okmányok kérelmezésének utolsó határideje

Közlemény a kézizálogba adott áruk zár alá vételéről

(Bukarest.) — Az ipari és kereskedelmi minisztérium kötelezte az iparkamarák cégjegyző hivatalainál bejegyzett cégeket, hogy cégalatti tényleges fennállásának igazolására kérvényt nyújtsanak be az illetékes kamarákhoz. Ezeknek a kéreseknek a benyújtási határideje augusztus elsején lejárt. A minisztérium most a következő haladékokat adta: 15 nap azoknak a cégeknek, amelyek kamarai székhelyen működnek s 30 nap a többi városokban és községekben levő cégek részére.

Az ipari és kereskedelmi minisz-

térium gazdasági ellenőrző igazgatósága a félreértések elkerülése végett közli, hogy a kézizálogba adott árukészletek zár alá vételére vonatkozó rendelet csak azokra az árukra vonatkozik, amelyek a polgári törvénykönyv és a kereskedelmi törvénykönyv idevonatkozó intézkedése értelmében a hitelezők birtokába mentek át.

Nem terjed ki a rendelet hatálya azokra az árukra, amelyeket az 1934. évi banktörvény 11. szakasza értelmében adtak kézizálogba s mely áruk az adósok birtokában vannak.

7. NÉPI EGYSÉG aug. 4.

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

Szerkesztő bizottság: dr. Horváth Miklós
dr. László Ferenc, Szerényi Ferenc
Főszerkesztő: SZABEDI LÁSZLÓ
Előfizetési díj egy hónapra 120.000 lei.
KIRÁLYTOKAT NEM ORZUNK MEG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sepsiszentgyörgy, Lomin-utca 5. Távfeszlelő: 293
Brassói kiadóhivatal és szerkesztőség
Kirendelése: Str. Argintarilor 16.
Távfeszlelő: 17-53.

Bejegyezve a brassói törvényszékben
G. II. 1768-1944, szám alatt.

SZOLGÁLTATÁS GYÖGYSZERTÁRAK
Brassó. — Vasárnap: Domnariu, Szabad-
ság-ter 13 és Tomescu, Porond-utca
9. — Hétfő: Căteanu, Hosszú-utca 1
és Volth, Vasút-utca 53.

MOZGÓK MŰSORA:

Brassó. — Aro: Bocssáson meg ké-
rem! — Astra: Nem feledek! — Ca-
pitól: Sportzserem (magyar). — Lu-
mina: Amikor a szerelem kíváru.
Tudt: Isten veled, kedvesem! — Scala:
Variete.

— A BOLYAI DEMOKRATA DIÁK-
SZÖVETSÉG brassói szervezete felhív-
ja Brassó és környékén szüldőző egye-
temi hallgatókat és most érettségizeti
diákokat és diákányokat hogy vegye-
nek részt augusztus 6-án, szerdán este
6 órakor a brassói MNSZ székházának
átrijusi teremében tartandó gyűlésen.
Napirenden: időszerű kérdések és a
nyári munkaterv megállapítása szere-
pelnek.

— ORVOSI HIR, Dr. Samovits Ar-
gód szemorvos, volt klinikai tanár-
segéd, rendelőjét megnyitotta. Brassó,
Kút-utca 38, szám alatt. (B)

— UJJASZULETIK KISENÉV,
a Moldaviai Szovjetköztársaság fő-
városa. Helyreállították a lakóhá-
zak nagyrésztét, a középületeket és
a városi üzemeket. Most fejezik
be az orosz díszúti színház, egy
mező, két középiskola és a városi
kórház egy új szárnyának építését.
Az utcákat aszfaltozzák. Tavasszal
tízezer gyümölcs- és díszfát és 50
ezer virágot ültettek el a város-
ban. A közelmúltban nyílt meg
egy park a gyermekek számára.

— HAZAÁRULÁS ÉS TILTOTT
HATÁRÁTLÉPÉS. (Brassó). — Dep-
pner Georg hűtővényli lakos hazatérés
és tiltott határátlépés vádjával állott
a brassói katonai törvényszék előtt,
mert 1943-ban önként beletért a SS
alakulatba és harcolt a Szovjetözo-
vet ellen. Augusztus 23-ika után tiltos
határátlépéssel hazajött. A tárgyaláson
azzal védekezett a vádlott, hogy aug.
23-ika után nem teljesített tényleges
katonai szolgálatot. Az arcvonal mögött
szomban bármily szolgálat a német
hadserg javára együttműködést jelent
a hitleri hadsereggel. A tárgyalást új
bizonyítékok beszerzéséért elnapolták
szeptember 27-ikére.

— A fogarasi róm. kath. iskolások
övédi állásra pályázatot hirdet. Javá-
dalom: állami fizetés, természetbeni la-
kas, fűtés-világítás és kétrészes. Csak
minden olmánnyal szabályszerűen fel-
szerelt pályázatot fogadjunk el. Pályá-
zati határidő: augusztus 15. — Cim:
Parohia Rom. Cat. — Făgăraş. (B)

— SZABOTÁZSÜGYBEN ELITEL-
TEK a brassói Dr. Deppner-szanató-
rium tulajdonosait. (Brassó). — A tör-
vényszék szabotázs-bűnöre 10 millió
lei pénzbírságra ítélte dr. Deppner
Wilhelm orvosát a Deppner-szanatórium
tulajdonosait. A védő elenne az volt, hogy
1925 óta cukrot találtak nála elrejtve
a sanatórium padláján. Deppner dr.
azzal védekezett, hogy a cukrot még
1944-ben szerezte be a maga, családja
szanatóriumának személyzete és beteg-
ek ellátására, amikor a cukor ke-
reskedelmre meg szabad volt. A cukor-
monny segíet nem jelentette be, amely
meghaladja a rendes fogyasztás szük-
ségét, ezért marasztaló ítéletet hozott
a szabotázs-bűnös ellen.

— A TUDOSOK ELITELIK A
KATKÉRIUM-HÁBORUT. A tudó-
k Koppelmagában tartott nemzet-
közi kongresszusán egyhangú hatá-
rozati javaslatot hoztak, amelyben
mindenrendű biológiai háborút el-
térnek.

SZENZACIOS NYEREMÉNYEK MILIÁRDOK SORAJÁTEKON

A szovjet haditengerészet napja

A Szovjetözo-vettségben most ünne-
pelték a haditengerészet napját. Az ünnep
alkalmából Bulgarián hadsergétábornok
a Szovjetözo-vettség fegyveres erőinek a
minisztere, napiparancsot intézett a ha-
ditengerészet tagjaihoz. A „Pravda” ez
alkalomra írt vezércikkében többek
között ezeket írja: „A Szovjetözo-vettség
tengeri nagyhatalom. Tengeri határai-
nak hossza nagyobb az egyenlítőnél s
eléri a 47.000 kilométert. A szovjet ha-
jók valamennyi tengert és óceánt

szántják s a szovjet zászló büszkén lo-
hog hajóikonk valamennyi földrész ki-
létében.”

Az „Izvesztija”, ugyancsak vezércikk-
ben, vázolja a szovjet iparnak a hajó-
építések terén magvalósult eredmé-
nyeit. 1939-ben a szovjet ipar 120 hajót
épített. A következő évben a felszíni
hajók építésének az üteme fokozódott,
s a tengeralattjárók építése pedig há-
romszor aldosra tonnatartalmat ért el,
mint volt az 1939. évi teljesítmény.

A bőséges termés ellenére

Üzérkednek a burgonyával

(Brassó). — Bizonyos körök a
nagykereskedelemben árfelejtást
akarnak végrehajtani. Kiszolgálóik,
a vidéki nagykereskedők igyekeznek
készséggel kiszolgálni ezt a törek-
vést. A keddi piacon már alig volt
burgonya, verekedni kellett érte, az
üzleteköl pedig eltűnt teljesen. Volt
zöldsegereskedő, aki egyszerűen be-
szúcsolt boltját — további tájékozo-
dásig. A burgonyatermés az idén ki-
tűnő. Vannak gazdák, akik — mi-
utalan július hóban a burgonyájuk

már elérte fejlődése csúcát, kiszed-
ték és helyébe gyorsan fejlődő ta-
karmányfélét vetettek, hogy kétszer
amassanak földjükön. Burgonya kész-
letek vannak a kereskedőknél tehát.
De ott tartják a pincékben — amíg
a hatóságok erőlyesen közbe nem
lépnek. Jobb, ha látjuk mielőbb!

Apróhirdetések

HIRDETÉSI DÍJAK: Apróhirdetés szavanként 2500 lei, állástkeresőknek 1500,
szövegírdetés szavanként 4000 lei, kereset hirdetés cm 4000 lei, kereset hí-
rdeés cm előírással 6000 lei, nyíltír szavanként 10.000 lei. — Jelzés és cím a
kiadóban pótdíja 3000 L. Hirdetéseket csak készpénzfizetés mellett veszünk fel!

FOGLALKOZÁS

BUTORASZTALOS segédekkel teljes
ellátással állandó munkára azonnal fel-
veszek. Unger asztalos, Csikszereida. (104)

KÖN. 5 17 éves gyakorlati ál-
lást ker... Cim a brassói kiadóban. 9480-f

NŐI SZABOSEGÉDET és segédanyag
azonmire alkalmazok. Bodó szabóság,
Csikszereida, Petőfi-utca 3. (105)

EGY fiatal pár állást kaphat. Lupa,
Brassó, Str. Lungă 107. 9490-f

MEGRIZHATÓ mindenféle leányt ke-
resés azonnali beépítésre, Szász Jenő,
Sepsiszentgyörgy, Churchill-utca 6. (103)

KÖZÉPKORU házaspár elvállal bár-
milyen munkát, a feleség teljesen per-
fekt a háztartás vezetésében a férj
gazdasági munkán kívül bármilyen
munkát vállall. Mindketten a román
nyelvet tökéletesen bírják. Cim: Mada-
rassy László, Mereni, u. p. Breicu jud.
Treis-Scaune. (106)

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ Baróton lakás 3 szoba, kony-
ha, kamara 300 négyszögletes területtel,
a Főter közepében. Érdeklődni lehet
dr. Fabian László ügyvéd irodájában.
Brassó! Háromszék vm. (107)

KÉTEGGATU stráfszékér, szivó-nyo-
mó géppompa és különb. butorok el-
adók. Pünkősti malom, Leresztje 103.
9479-a

ELADÓ sürögősen egy új kerek har-
nyakötőgép és egy szövetterítőgép
760. Bursuc, Hosszúfalu 931. 9491-a

8. LÁMPÁS SUPER TELEFUNKEN
UNIVERZÁLIS RÁDIOVAL
ELECTROGRAMAFONNÁL
ÉS TELJES BÁR-SZERVIZZEL

MEGTEKINTHEGY: BRASSÓBAN

„IRIS” virágüzlet (Armatai Roşii)

A Francia Kommunista Párt a demokratikus erők egységesítésére

(Páris) — Duclos, a francia kom-
munisták párt tükára felhívást inté-
zett a munkás és demokratikus erők
egységesítése érdekében, hogy szembe,
szállhassanak a köztársaságellenes
összeszküvés kezdeményezőivel és a
személyi hatalmat támogatók hadjá-
ratával. Ez a felhívás egybeesett De
Gaulle beszédével, amelyben a kom-
munistáparttól támadta. Duclos hang-
súlyozta, hogy Franciaországban ko-
moly megakartásoknak kell tennie,
hogy elkerülje a pénzhigitást. De
Gaulle beszédére válaszulva kijelen-
tette, „a tábornok Franciaország fel-
szabadításából személyes munkás
akár csinálni, Franciaországot nem
lehet a nép és a kommunista párt
nélkül kormányozni.”

Harminc éven belül felolvad a sarki tenger jege

(Stockholm). — Egy közismert svéd
északi sarkkutató egyik most megje-
lent nagytudománst kellett tanulmányában
közölni, hogy legutóbbi kutatásának
eredményeként megállapítja, hogy az
északi sark jege rohamosan fogy. En-
nek oka, hogy az Északi Jégestenger
vízének hőmérséklete nap mint nap
emelkedik. A Spitzbergánál eddig egy
évben csak 90 olyan nap volt, amikor
a hajók jégmentesen közlekedtek. Né-
hány év óta 200, sőt még annál is több
jégmentes napot számolnak. A svéd
tudós véleménye szerint 30 év múlva
az Északi sark egész jégpáncélja felol-
vad és helyét egész éven hajózható
tenger foglalja majd el.

HOHNER alkordéon 32 billentyűs
Imperial II. eladó, vagy elcserélném
nagyobbval. Ugyanott 1 összekapcsolható és
egy asztal-ágy 4 fiókkal eladó. Érdekel-
lődni a brassói kiadóhivatalban, vagy
Feketehalomban 534. 9487-a

KÉT és fél méter 2 m. aplekránia, 2
nagy dupla ablak (bőlgfárma) kis ab-
lakok vasráccsal stb. eladók. Brassó,
Tánaester 25. udvarban. 9492-a

ELADÓ díofurnéro, házszoba bu-
tor, egy családú ház és egy sport bór-
kabát. Érdeklődni lehet Sepsiszent-
györgy, Csiki-ut 26 szám alatt. (102)

KERESEK megvételre gátfertőző-
pókat, újat vagy használtat. Mátyás
Ferenc, Izvorul Muresului, jud. Cluc.
(108)

ELADÓ lakóház Sepsiszentgyörgyön
Kossuth Lajos-utca 21 szám alatt. Er-
deklődni ugyanott. (Z 181)

PRAKTIKUS nyúl és baromfi ál-
mat eladhatni vagy elcserélném tűzfá-
ért. Sepsiszentgyörgy, Horgász-utca 15.
(101)

VEGYES

ELCSERELNÉM a Schiel mellet levő
3 szobás, összkomfortos, kertes lakáso-
mat, hasonló, vagy nagyobb lakással.
Calea Victoriei, Traian Moscu, vagy
közponban. Cim a brassói kiadóban.
9485-v

ELCSERELNÉM 1 szobás, konyhás
lakásmat, két szoba, konyha, fürdősz-
bás lakással és udvarral. Széves Arco-
test telefon Brassó 13-80. 9482-v

RENDELŐNEK alkalmas szobát — elő-
szobát, Sepsiszentgyörgyön, közponban
keresek. Címeket a kiadóba kérek. (98)

ZENESZEKRÉNY

ELADÓ